PÍSECKÝ SVĚT

www.piseckysvet.cz 22 / 2020 20. listopadu – 3. prosince

Každé dva týdny 6 000 výtisků v Písku, Protivíně, Čimelicích a širém okolí ZDARMA

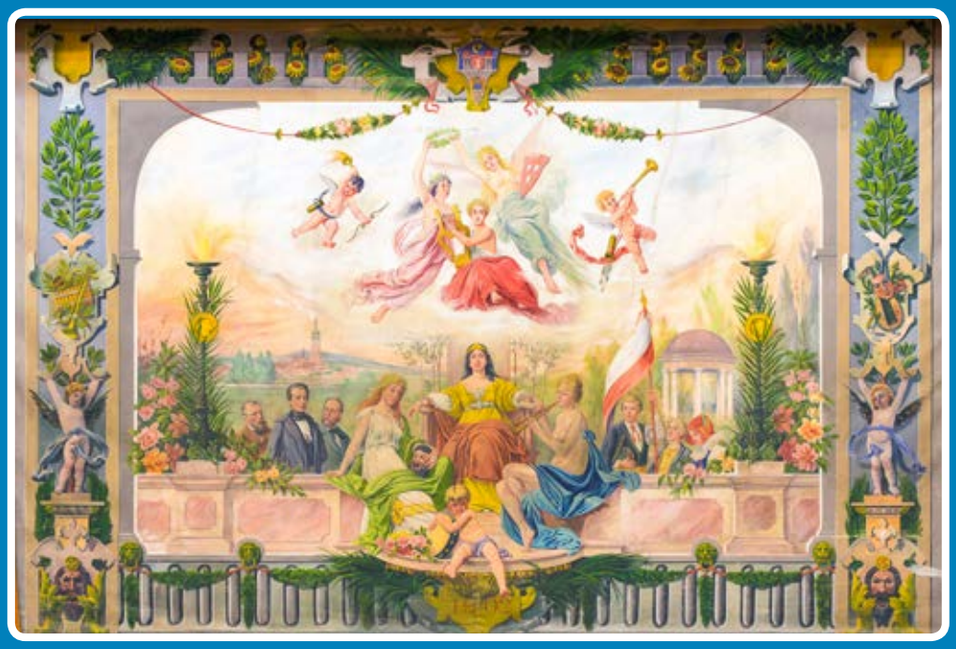

AKTUÁLNĚ:

Participativní rozpočet – další projekty, které nepostoupily

Jak na změnu ÚP

KULTURA:

Centrum kultury i městská knihovna on-line

Další perličky z historie Divadla Fráni Šrámka

Křížovka o knížky

NOC DIVADEL 2020 V PÍSKU:

21. listopadu virtuální procházka s Tomášem Jiříkem

Tleskáme jim,
posíláme díky za jejich práci a pomoc:

Děkujeme vám, zdravotníci, lékaři, hasiči, prodavači, doručovatelé, dobrovolníci, sociální pracovníci – zkrátka vy všichni, kteří již tak dlouho obětavě pracujete v zavirovaném terénu!

Milé čtenářky, vážení čtenáři,

Pokud čtete rádi Písecký svět, ať už na webu nebo takto v tištěné formě, budeme potěšeni, pokud se nezávislou místní žurnalistiku a existenci svobodného prostoru pro Vaše názory rozhodnete podpořit.

Písecký svět je nezisková organizace, která se v rámci svých skromných možností nesnaží vydělat co nejvíc, ale poskytovat prostor všem aktivním občanům, ostatním neziskovým organizacím, nezávislé kultuře atp. Opakovaně se v naší jedenáctileté historii setkáváme s nařčením, že nás platí ta či ona politická strana nebo že bojujeme proti vedení radnice (kteroukoliv koalicí :-))... Nikdy tomu tak nebylo a není. **Jsme zcela nezávislí.** Právě proto ovšem neustále bojujeme o další existenci a musíme zvažovat každou korunu.

Přežít nám pomáhá mnoho našich píseckých spoluobčanů – někteří finančními dary, jiní úsměvem a osobním povzbuzením, další zajímavými dopisy a příspěvky. Jen díky tomu tak dlouhou dobu – a dosud – existujeme!

DAR PÍSECKÉMU SVĚTU – jednorázový i jako měsíční příkaz – můžete zaslat na účet č. **78 31 003 001 / 5500** *(Veřejná sbírka schválena 5. 12. 2013 KÚ v Č. B.)*

VELMI DĚKUJEME všem, kteří nás podpořili či pravidelně podporují !

Redakce Píseckého světa

PÍSECKÝ SVĚT vychází v nákladu 6000 kusů a je distribuován ZDARMA.

Další plánovaná čísla Píseckého světa vyjdou ve čtvrtek 3. a 17, prosince. Uzávěrka inzerce vždy v pondělí před vydáním.

Časopis můžete získat na desítkách distribučních míst (jsou-li otevřena):

- Městská knihovna Písek, Alšovo nám.
- Infocentrum ve Sladovně, Velké nám.
- Kulturní dům Písek, nábř. 1. máje 1605
- **TRAFIKY** V CENTRU MĚSTA
- Divadlo Pod čarou, Tyršova ul.
- Plavecký bazén, Zimní stadion
- Sportovní hala, Tylova ulice
- Dům dětí a mládeže Písek, Švantlova
- **Natural**, Budovcova 105/4/1
- Knihkupectví Elim, Velké nám. 8 a Janáčkova ul.
- Knihkupectví Fibichová u Putimské brány
- Farmářský obchod Moje Lhota
- Farmářský obchod Johanka
- Ráj sýrů Drlíčov, Pekařství U Slona
- Pekárna Pekar, Pekárna Racek
- **Samoobsluhy COOP, POGRR, Pramen, Spar**
- ČIMELICE – prodejna Jednota (**Coop**)
- MIROTICE – potraviny vedle lékárny
- PROTIVÍN – supermarket **Pramen**
- PUTIM – obecní úřad, vlak. nádraží

DIVADELNÍ PŘEDPLATNÉ 2021

MILÍ DIVÁCI, vážení předplatitelé, divadelní fanoušci,

brzy zahájíme další divadelní sezonu! Věříme, že všechna představení odehrajeme bez komplikací. V jarní sezóně 2021 se opět můžete těšit na tři předplatitelské skupiny A, B, C. Výběrová skupina A se opět soustředí na náročnější diváky – zastánce klasiky s tradičním humorem a výraznými hereckými osobnostmi. Pobavit a odreagovat se také můžete nad komediemi v odlehčeném Béčku. Nebo byste raději od každého trochu, či černou komedii? Pak zvolte vyváženou skupinu C. Tentokrát jsme pro vás přichystali patnáct představení. Pevně věříme, že vás kvalitní inscenace s hereckými legendami potěší a ve zdraví si je užijete! Navíc můžete potěšit i své blízké skvělým vánočním dárkem, na vyžádání vám vytvoříme dárkový poukaz pro předplatné jaro 2021.

Lenka Weberová, dramaturgyně a Tomáš Jiřík, vedoucí provozu

PÍSECKÝ SVĚT

Číslo 22/2020, red. uzávěrka: 18. 11.

Evidenční číslo MK ČR E: 211 63
ISSN 2464-7519

Vydává **Občanské sdružení Písecký svět, z.s.**,
IČ: **22827765**, zapsaný spolek na podporu občanské společnosti, registr. MV 20. 11. 2009.

Web: *www.piseckysvet.cz*
e-mail *redakce@piseckysvet.cz.*
Bank. spojení: **5015117001/5500** (Raiffeisenbank)

REDAKCE: Mgr. **Zdenka Jelenová** *(noviny)*, *jelenova@piseckysvet.cz*
Ing. arch. **Martin Zborník** *(webové stránky)*, *zbornik@piseckysvet.cz*

Telefon do redakce:
607 777 993

Zveřejněné texty obsahují názory autorů, nevyjadřují ani stanovisko OS Písecký svět, z.s., ani názor redakční rady. Za obsah inzerátů a článků ručí inzerenti a autoři. **Přetiskování obsahu POVOLENO POUZE S UVEDENÍM ZDROJE.**

Tisk: MAFRAPRINT, Turyna Petr, 734 517 178.

© OS Písecký svět, z.s., 2020

PURKRATICE MÍŘÍ K PRONÁJMU? Zajímavě se odvíjí situace kolem dalšího využití objektu v majetku města – bývalého statku v centru Purkratic. Podle tiskové zprávy města z 25. září *„pro bývalý statek v Purkraticích, který pro sociální účely využívala Naděje Plzeň, bude město hledat nového nájemce. Rozhodli o tom zastupitelé na svém zasedání 24. září. Pronájem dá městu možnost regulovat využití objektu tak, aby nedošlo k narušení života obyvatel Purkratic.“* Podle další TZ ze 4. 11. už město zájemce o pronájem části statku má, a to firmu Interiéry – Lapka, která v Písku provozuje truhlářskou výrobu. Radní na svém zasedání 2. listopadu záměr na pronájem schválili, nabídka bude vyvěšena na úřední desce, po dobu jejího zveřejnění se bude moci přihlásit i jiný zájemce, a pokud by se tak stalo, bude vypsáno výběrové řízení. Více k tématu najdete na ***www.piseckysvet.cz.*** ***-RED-***

KRMÍTKO NA MAKOVĚ OPĚT ON-LINE: *„Strakapoud prostřední si oblíbil naše krmítko, vyžene ho jen sojka,“* zní jedna z pravidelných glos Libora Šejny, vedoucího Záchranné stanice živočichů Makov, která opět nabízí všem zájemcům zajímavý přenos – on-line na ***www.makov.cz.***

Už dávno, nebo chvilka?

Už 31 let uplynulo od listopadových událostí roku 1989. Když jsem chodila do 1. třídy, uplynulo 31 let od konce druhé světové války. Připadalo mi to jako strašlivá, ale děsně vzdálená minulost. Nevěřme, že pro dnešní děti jsou události „sametové“ revoluce živější a bližší… Totalitní komunistická společnost je pro ně podobně vzdálená, jako tehdy pro nás byla doba nacismu. A je to moc dobře ;-). Dnešní mladí dospělí Češi už strávili celý život ve svobodné zemi. Kéž by se ve svém budoucím životě nemuseli dnešní žáci a studenti vypořádávat s ničím horším, než je pár týdnů distančního vzdělávání a „jen“ na pár měsíců uzavřené hranice…

My starší jsme ovšem opět vzpomínali. Dne 16. listopadu se odehrála virtuální on-line demonstrace spolku Milion chvilek, o den později následoval již tradiční Koncert pro budoucnost – letos rovněž v podobě on-line vysílání. Alespoň prostřednictvím přímého přenosu jsme mohli poslouchat mnohá inspirativní vystoupení řečníků na Václaváku doplněná hudebními vystoupeními z Obecního domu.

Milion chvilek zveřejnil tři výzvy: ukázat ve volbách, že chceme zásadní změnu – volit strany, které stojí pevně na demokratických základech. Inspirovat lidi kolem sebe, že demokracie má smysl. A vytvářet dál silnou občanskou síť, být vidět a slyšet vždy, když se pošlapávají základní hodnoty, kterým věříme. Jde to: starejme se o své bezprostřední okolí, o krajinu, o transparentní rozhodování na obcích a městech. A nezapomínejme na ty „naivní“, ale stabilní hodnoty jako jsou svoboda, pravda a láska.

ZDENKA JELENOVÁ

Zastupitelé se pravděpodobně v prosinci pořádně zapotí

Poslední jednání píseckých zastupitelů se konalo 24. září. Od té doby se zastupitelé nesešli – jednání plánované na 12. listopadu bylo bez náhrady zrušeno. Přinejmenším zvláštní je, že přestože má město Písek k informování občanů nasmlouvanou P. R agenturu, žádnou informaci k tomu se píšečtí voliči nedozvěděli, v tiskových zprávách ani v aktualitách na webu města se neobjevila ani zmínka.

Zarážející je, že o důvodech zrušení jednání nebyli včas informováni ani sami zastupitelé, jak nám 3. 11. potvrdil **Zbyněk Konvička (Piráti)**: *„To, že se zastupitelstvo města Písku nebude konat v řádném termínu 12. listopadu, jsem se dočetl nejprve pouze na webu města, kde bylo jen u termínů ZM uvedeno „12. listopadu – vzhledem ke stávají epidemiologické situaci je zrušeno“, až později mi přišel z radnice infomail. Divil jsem se, proč nebyl rovnou stanoven náhradní termín nebo se jednání nekoná v řádný termín on-line jako v jiných městech nebo institucích. Předpokládám, že snad bude vybrán patrně náhradní termín pro mimořádné zastupitelstvo, neboť se domnívám, že 3. prosince by na dalším řádném jednání bylo na programu bodů tolik, že bychom nad nimi strávili dva dny.“*

Žádný náhradní termín ale zvolen nebyl a žádné vysvětlení se na webu či FB města neobjevilo...

Na náš dotaz odpověděl **místostarosta Petr Hladík:** *„Jednání zastupitelstva města bylo zrušeno z důvodu karantén a onemocnění těch vedoucích pracovníků, kteří mají na starosti zpracování materiálů do ZM a další administrativně technické zajištění. Z tohoto důvodu byl zrušen termín 12.11. a následně i uvažovaný náhradní termín 19. 11. Po dlouhém jednání jsme se shodli na tom, že nežli se scházet dvakrát po týdnu, pokusíme se realizovat zastupitelstvo víceméně standardně v plánovaném termínu 3. 12., kdy už by mohla být situace výrazně lepší nežli v těchto dnech. Uvědomuji si, že to bude náročné, ale věřím, že to všichni zvládneme.“*

Inu, počkejme si do prosince, kolik bodů z dvojitého programu zastupitelé reálně zvládnou...

ZDENKA JELENOVÁ

Chcete nás?

Spolek Písecké kočky hledá hodné páníčky pro koťata. Koťátka od nás odcházejí odčervená a naočkovaná. Momentálně jsou zvyklá na život v bytě. Záleží nám na tom, aby se jim dostalo dobrého a bezpečného domova. Informace a tel. **777 100 466.**

Participativní rozpočet Písek míří do svého prvního finále...

Participativní rozpočet má mou velkou podporu. Velice dobře si pamatuji komentáře vedení města, když byl předloni podán návrh na zavedení této položky rozpočtu i v Písku, nadšené komentáře to nebyly...

Podle toho se také v Písku zpočátku k návrhům na participativní rozpočet přistupovalo, a tak se v prvním roce vedení města vůbec nedokázalo samo ve věci orientovat a musela se do realizace zapojit opoziční část zastupitelů. „Dohodili" městu vzor participace v Brně, které našim zvoleným svůj model zdarma poskytlo. Rok to pak trvalo, než se participativní rozpočet ve městě dočkal spuštění – a trefil se do roku, jenž nepřeje ničemu.

Já si myslím, že i přesto má u veřejnosti úspěch, soudě podle počtu podaných projektů. Ačkoliv se celý první rok připravovalo spuštění PaRo, zůstalo kolem něj mnoho „nevychytaných" nedostatků. Za jeden z největších považuji nedostatečnou „osvětu" směrem k veřejnosti. To, co se v prvním roce neudělalo, letos částečně znemožnil stav nouze. Namísto pružného přesunu termínů akcí zmeškaných kvůli nařízeným omezením se ovšem nestalo nic, žádné náhradní termíny... Poslední informace z Aktualit na webu PaRo má datum 21. 8. 2020 – a to je ostuda, to je fakt ostuda! Mezitím totiž došlo k dalším fázím v posouzení vložených projektů, včetně hlasování veřejnosti s vyjádřením podpory jednotlivým projektům, ale na webu ticho po pěšině. Podle tiskové zprávy města č. 85 ze dne 11. 9. 2020 se mělo cosi konat, ale nakonec bylo zrušeno bez náhrady: *„V sobotu 19. září budete mít šanci se nejen příjemně pobavit, ale také navštívit stánek kanceláře SMART a PARO. Najdete ho od 12.30 do 20.00 hod. v Palackého sadech a seznámíte se zde s projekty, které usilují o realizaci z prostředků participativního rozpočtu. Naleznete je také na www.paropisek.cz/projekty.html. Budete zde mít také možnost registrovat se do participativního rozpočtu, včetně ověření identity. V chytrém městě, kterým Písek bezpochyby už pár let je, totiž nechodíte na úřad, ale úřad chodí k vám…"*

No, tak to se nestalo, úřad nepřišel, úřad ani neoznámil, jestli nemá nějakou chytrou náhradu za nerealizované, a úřadu je zjevně šumafuk, jestli to nešlo nějak chytře náhradně vyřešit. Je to jedno i webu PaRo.

Nyní už vstoupil výběr projektů participativního rozpočtu do své poslední fáze, bylo ukončeno hlasování veřejnosti přidělením hlasů u finálních projektů. K tomu se tedy zatím také nic nikde nedozvíte a já jen doufám, že podle původních plánů nám budou nakonec pořádně představeny všechny vítězné projekty, které se v příštím roce budou v rámci PaRo realizovat.

Pevně věřím, že dokončení prvního ročníku PaRo v Písku částečně odstraní pachuť z promarnění nultého ročníku. A jsem si jistá, že navzdory všem nesnázím, které tu zavádění participativního rozpočtu provázejí, ať už oprávněně či neoprávněně, příští rok nebude na projekty našich spoluobčanů chudší a bude se těšit ještě většímu zájmu.

Jestli jsem zaslechla zvěsti o tom, že vedení města příští rok nepočítá se zařazením participativního rozpočtu do rozpočtu města? Zaslechla, ale nedbám. Máme peněz spousty, jak nám naši zvolení dnes a denně někde sdělují nebo svými rozhodnutími demonstrují. Nemám obavy, že by na PaRo nezbylo, a pokud bude třeba najít, odkud peníze na PaRo získat, jistě se najde dostatek položek rozpočtu města, ze kterých ten přesun bude nejen možný, ale třeba i žádoucí...

MICHAELA ŠŤASTNÁ

Diskusi k PaRo Písek najdete na www.piseckysvet.cz

Adoptovat kočičku? Nemusí to být úplně jednoduché...

Ráda bych se podělila o zkušenost s depozitováním koček, jelikož vím, že Město Písek chystá tento plán na příští rok, kdy skončí smlouva se spolkem Písecké kočky. Protože Město Písek nemá městský útulek, tak vypsalo výběrové řízení, aby se přihlásili občané, kteří by se starali o toulavé kočky a hledali jim adoptivní majitele. Tak vám napíši svůj příběh.

Před několika týdny mě zoufale prosila moje neteř, jestli nevím, kdo by se mohl postarat o čtyři malinká koťata, kterým právě přejelo auto kočku. Kočka ani koťata nikomu nepatřila. Neteř ví, že znám paní Hulcovou ze spolku Písecké kočky, protože od ní sama mám adoptované kočky. Obrátila jsem se na ni, ale ta mi oznámila, že koťata přijmout nemůže, protože má teď na podzim koček příliš a nemá pro ně místo. A že s malými koťaty bude navíc hodně práce. Navrhla mi, že může pomoct tím, že za koťata spolek uhradí všechny veterinární náklady a dodá mi všechno, co koťata budou potřebovat. A já se rozhodla, že se o koťata postarám.

Neteř mi přivezla koťata a paní Hulcová přivezla klec, písek, konzervy a sušené mléko pro nejmenší koťata. Důrazně mě upozornila, že koťata musím mít v kleci a v místnosti, kam se nedostane žádná z mých koček, protože koťata mohou být nemocná infekční chorobou, jež by se mohla přenést na mé kočky. A navíc moje kočky nejsou naočkované.

Velmi nerada jsem postavila klec do koupelny a bylo mi hrozně líto, že tam musí být koťata zavřená. Koťátka byla malá, musela jsem je přikrmovat lahvičkou, teprve se učila sama jíst. Bohužel hned druhý den jsem s jedním kotětem musela běžet na veterinu. Během dvou týdnů jsem byla na veterině několikrát, včetně pohotovosti, občas tam některé z koťat zůstalo i na hospitalizaci. Nemám auto, tak jsem na veterinu chodila s koťaty v náručí, nebo mě tam vezla paní Hulcová. Během této doby tři koťata postupně umřela. V okamžiku psaní tohoto článku, je to týden, co umřela třetí malá kočička.

Jediný, kdo přežil, byl zrzavý kocourek, který zatím vypadá dobře. Proč to všechno píši? Poslední dva týdny pro mě byly velké trápení. Běhání na veterinu, noční vstávání kvůli krmení. Každé kotě jsem oplakávala, v noci jsem se budila hrůzou. Jsem stále docela vystresovaná, nevyspalá, unavená a občas si popláču. Přestože jsem vždycky měla psa i kočky, tohle mě opravdu zaskočilo. Když si představím, že kočky a koťata, která se do útulků dostávají, jsou obvykle zraněná, slabá nebo nemocná, neumím si představit, jak to lidé v útulcích zvládají. Momentálně máme nouzový stav, tak jsem nemusela chodit do práce. Ale nevím, jak bych se dokázala o kočky postarat, kdybych chodila do práce. Je to velká zátěž.

Pro malého zrzka jsme už našli adoptivní rodinu. Teď se zase bojím, jak mi bude líto ho vydat. Přece jen jsem si ho zamilovala a bude mi velmi těžko, vydávat ho cizím lidem. Nejspíš budou opět slzy.

Po této zkušenosti obdivuji všechny dobrovolníky, kteří dokáží pomáhat opuštěným zvířatům. Kolik musí mít síly, aby tohle všechno zvládli. Sleduji situaci v Písku a vím, že Město Písek nepodporuje myšlenku postavit městský útulek pro kočky. Naopak, hledá dobrovolníky mezi lidmi. Po tom, co jsem si teď vyzkoušela, se bojím, jací lidé tohle mohou zvládnout a jací lidé se o depozitování koček budou hlásit. V minulosti vedení města vytipovalo pro útulek statek v Pukraticích. Teď je prázdný a hledá se nájemce. Myslím, že by bylo pro všechny lepší, aby v Písku vznikl městský útulek, kde by se o taková zvířata starali jen lidé, kteří tomu rozumí. A mohly by v Písku skončit věčné dohady, co s kočkou na ulici.

***Čtenářka Jaroslava** (redakce zná příjmení)*

Participativní rozpočet Písek: Projekty, které byly zamítnuty

Letos poprvé mohou občané Písku spolurozhodovat o části rozpočtu města. Vše bylo samozřejmě komplikováno vyhlášením nouzového stavu a celkovou situací – ale přesto se podařilo uskutečnit i finální hlasování. V minulých číslech jsme představili projekty, jimž mohli zaregistrovaní občané Písku vyjadřovat svou podporu či negaci. A minule jsme začali představovat i projekty, které sítem městských odborů neprošly. Zde je zbytek.

Hřiště na fotbálek, florbal a hokejbal

Pavel Šebelle, Budějovické předměstí, **1.000.000 Kč**
Na základě nápadu místních lidí ze sídliště M.Horákové jsme připravili projekt hřiště s umělým povrchem o rozměru 22 x 12 m. Lidem a dětem chybí na sídlišti hřiště na fotbálek, florbal nebo hokej. Umísťujeme jej do vnitrobloku za Olympií, kde je dostatek volného místa. Hřiště bude mít oplocení, aby míče nelétali na okolní chodníky a k domům. Žádné veřejné hřiště na tyto sporty na sídlišti a vlastně ani ve městě není. Aby nedocházelo k rušení klidu obyvatel nadměrným hlukem bude mít hřiště provozní řád a otvírací dobu, aby šla v případně potřeby upravit podle místních, tak aby hřiště bylo všem pro radost, a ne zdrojem obtěžování.
Posouzení proveditelnosti
Městský architekt: Doporučuji řešit v rámci revitalizace celé sídlištní plochy a nevytrhávat z kontextu sídliště. Vedení města se rozhodlo i na základě mnoha podnětů navrhovatele ke zpracování celkové revitalizace sídliště M. Horákové, kde budou podněty z PaRo v rámci možností zapracovány. Projekt tedy sice označujeme jako NEPROVEDITELNÝ v tomto ročníku PaRo, ale rozhodně použitelný pro studii revitalizace.
Odbor správy majetku: Jedná se o pozemek města, odbor správy majetku se obává, že část obyvatel hřiště bude chtít a druhá bude zásadně proti, rozhodující bude vyjádřená podpora a určení vhodného místa. To by mohlo být vytipováno v rámci studie revitalizace. Proto doporučujeme navrhnout projekt do dalších ročníků PaRo. **Neproveditelný**.

Alej velkých stromů před Olympií

Pavel Šebelle, Budějovické předměstí, **1.000.000 Kč**
Na základě nápadů a požadavků místních obyvatel ze sídliště M. Horákové jsme zpracovali návrh, jak by mohl vypadat prostor před restaurací Olympie. Místo trpí silným provozem aut na Harantovce, místní by uvítali oddělení silnice velkými stromy, které budou zachytávat prach a hluk a chtěli by navýšit počet parkovacích stání pro sídliště i restauraci. Před Olympií v tomto velkém otevřeném prostoru by mohla být dvouřadá alej z velkých stromů. Málokde ve městě je tak velký prostor, aby velké stromy nebránily světlu do oken okolních domů. V místech, kde jsou velké stromy, se prý dobře spí (až do okruhu 300 m). Velké stromy v létě prostor ochlazují, a tak i pro chodce by byl prostor příjemnější. Velké stromy na svých listech zachytí prach z dopravy a vylepší vzduch plný exhalací.
Městský architekt: Doporučuji řešit v rámci revitalizace celé sídlištní plochy a nevytrhávat z kontextu sídliště. Vedení města se rozhodlo i na základě mnoha podnětů navrhovatele ke zpracování celkové revitalizace sídliště M. Horákové, kde budou podněty z PaRo v rámci možností zapracovány. Projekt tedy sice označujeme jako NEPROVEDITELNÝ v tomto ročníku PaRo, ale rozhodně použitelný pro studii revitalizace.
Odbor správy majetku: odbor se připojuje k vyjádření odboru ŽP a MSP, prostor by měl být řešen komplexně – nyní nedoporučuje. **Neproveditelný**.

Krytý beachvolejbalový kurt

Martin Černohorský, Budějovické předměstí, **950 000 Kč**
V současné době ve městě není krytý pískový kurt, kurty v areálu Spartaku Písek jsou tři a jsou přes léto odpoledne plně obsazeny téměř každý den. Projekt počítá s umístěním kurtu do budovy bývalé továrny Jitexu. V hale bude jistě dostatečně velký prostor alespoň pro jeden kurt. Projekt by mohl být jednou z prvních vlaštovek, které by mohly proměnit zjizvenou lokalitu v živý industriální park s širokým vyžitím místních i turistů.
Odbor správy majetku: Areál Jitexu není v majetku města Písku. Neproveditelný.
Městský architekt: Nejedná se o areál Jitexu, ale podle přiloženého situačního zákresu o starou budovu vodárny, na kterou je již zpracována architektonická studie. Ta počítá, mimo jiné, ve svém dispozičním řešení i se sportovní halou, která by umožňovala i volejbalové aktivity. **Neproveditelný**.

Vlna Dáša – úprava části Václavského jezu na surfovou vlnu

Karel Růžička, Václavské předměstí, **1.000.000 Kč**
Možnost celoročního zdravého pohybu v korytě řeky pro vodáky, paddleboardisty, bodyboardisty a surfaře. Zatraktivnění lokality Václavského předměstí a nová dynamika oblasti architektonického unikátu – lávky Dagmar Šimkové. Použití koryta zrekonstruovaného jezu a ekologicky citlivé zachování vybudovaného rybovodu.

Vodní sporty mají v ČR dlouholetou tradici, ale jako středozemský národ nemáme možnost užívat si doma radosti moře. Tvorba statické vlny je nejlevnější a nejdostupnější způsob, jak nahradit mořské vlny a užít si tzv. riversurfing. Jde o rychle se rozšiřující sport, který ve vnitrozemských lokalitách nahrazuje klasický surfing a jemu podobné vodní sporty. Využívá se změny tvaru říčního koryta k tvorbě umělé vlny, na které je možná „nekonečná jízda". Po celém světě včetně sousedních států vznikají stále nové umělé vlny, riversurfing je sport vhodný pro všechny věkové kategorie od dětského věku až po aktivní seniory. Za použití běžných ochranných pomůcek (přilba, případně neopren) se jedná o bezpečný sport. Zatím jediná menší umělá vlna v ČR byla postavena a je úspěšně provozována na vodním kanále v Brandýse nad Labem týmem nadšenců z řad surfařů, inženýrů a vodohospodářských odborníků pod vedením vlnového designéra Jana Maršíka. Další nejbližší říční vlny se nachází až v Rakousku v okolí Salzburgu a v Čunově nedaleko Bratislavy.
Městský architekt: Václavský jez není v majetku města. Neproveditelný.
Odbor správy majetku: Václavský jez není v majetku města, muselo by být povolení Povodí Vltavy. **Neproveditelný**.

Velké náměstí s pěší zónou, kašnou i parkovištěm

Pavel Šebelle, Budějovické předměstí, **999 990 Kč**
Projekt umožní vytvořit na náměstí trvale volný prostor bez aut o ploše cca 90 x 40 m, kde bude možné kdykoliv bez uzavírek uspořádat kulturní a společenskou akci nebo trhy. Zároveň zhušťuje parkování v druhé části a zachovává tím i dostatek parkovacích míst (cca 68). Jedna část lidí v Písku by chtěla náměstí bez aut, chtěli by velké prostranství jen pro pěší. Druhá část obyvatel, a ti kteří zde bydlí a podnikají, se domnívají, že bez aut by se centrum vylidnilo, a že by místní podnikatelé zkrachovali. Další skupina by si na náměstí přála pěknou kašnu. Kašnu mají v Č. Budějovicích, Vodňanech, Prachaticích, Sušici, Táboře, Třeboni a v dalších mnoha městech, proč by nemohla být na Velkém náměstí v Písku? Máme štěstí, že máme dlouhé náměstí, které můžeme rozdělit na dvě poloviny a mít obojí – klidovou zónu s kašnou i dostatek parkovacích míst. Návrh je vytvořen jako kompromis a měl by vycházet vstříc všem.

Městský architekt: Na centrum města je zpracována projektová dokumentace v podobném duchu, jejíž autor vzešel z architektonické soutěže. Nyní probíhá proces územního řízení. Záměr navrhovatele by musel také projít územním a stavebním řízením, proto považujeme za zbytečné tento postup dublovat. Neproveditelný.

Odbor správy majetku: Projekt na revitalizaci Velkého náměstí je zpracován – probíhá územní řízení. **Neproveditelný**.

VÍCE NAJDETE NA www.paropisek.cz

Příběhy našich sousedů: Děti z Čimelic natočily reportáž o zakladatelce známé firmy

Pandemie koronaviru zkomplikovala dětem i mimoškolní aktivity. Třeba projekt organizace Post Bellum Příběhy našich sousedů se protáhl z loňského až do letošního roku.

Přesto třeba žáci z Čimelic na Písecku vytrvali a svoji reportáž dokázali dokončit. V Českém rozhlase natočili na začátku října z materiálu, který posbírali, reportáž. Netradičním způsobem tak mohli poznat část naší moderní historie.

Studenti a senioři

„Příběhy našich sousedů spojují studenty základních a středních škol se seniory v místě jejich bydliště. To je takové hlavní poslání,“ vysvětluje regionální koordinátorka projektu Příběhy našich sousedů organizace Post Bellum Anna Sejková. *„Za normálního stavu to obnáší také obcházení lokálních archivů, dohledání informací z okolí toho pamětníka.“*

Týmy žáků ze základních nebo středních škol poznávají moderní historii prostřednictvím pamětníků ze svého okolí. Vedou s nimi rozhovor a snaží se získat i další dokumenty dokreslující jejich příběhy.

Zakladatelka firmy SIKO

Žáci ze základní školy v Čimelicích si pro svůj projekt vybrali zakladatelku firmy SIKO Jaroslavu Valovou. *„Paní Valovou jsem znala podle její firmy, SIKO je v Čimelicích, věděli jsme, o co se jedná,“* říká žákyně deváté třídy Sára a její spolužák Honza doplňuje: *„Snažili jsme se vybírat něco blízké našemu věku, abychom to tak nějak chápali. Ještě jsme chtěli to udělat tak, aby to pro lidi bylo nové. To, že má firmu a tři děti, to ví každý.“* I přes komplikace spojené s koronavirem se studentům podařilo reportáž dokončit a v českobudějovickém rozhlase natočit její výslednou verzi. *„Objeví se to na stránkách Příběhy našich sousedů, podle lokace,“* dodává Anna Sejková.

Podobně jako žáci z Čimelic, letos i přes komplikace spojené s koronavirem, příběhy svých sousedů pod vedením organizace Post Bellum zpracovaly i děti z Písku nebo Českých Budějovic. Příběhy našich sousedů zaznamenali nejen žáci z Čimelic, ale i dalších škol na Písecku, díky podpoře Svazku obcí regionu Písecko a jeho projektu Místní akční plán rozvoje vzdělávání na Písecku II. Ten finančně podpořila Evropská unie.

LUCIE HOCHMANOVÁ,
redaktorka zpravodajství, Český rozhlas ČB

INZERCE

BEZPLATNÁ DLUHOVÁ PORADNA
- odborné poradenství při řešení finanční tísně či platební neschopnosti
- zpracování žádostí o oddlužení
- insolvenční návrhy pro firmy
- zastavení exekucí

Tel: 602134647 (volejte kdykoliv)
Email : info@poradnaotava.cz
OTAVA finanční a dluhová poradna z.s.
Velké náměstí 4, Písek
akreditace ministestva spravedlnosti

SPOŘENÍ DO ZLATA

Zlato za rok 2019 zhodnotilo **o více než 20 %**
... a co dělají vaše **úspory v bance?**

STAVEBKO	POROVNÁNÍ ÚČTŮ	SPOŘENÍ DO ZLATA
1%	ZALOŽENÍ ÚČTU	1 %
1 - 2%	ROČNÍ ZHODNOCENÍ	20%
ANO	STÁTNÍ PODPORA	NE
NE	BONUSY	ANO
po 6-ti letech	VÝBĚR VKLADU	do 48 hod.
15%	ZDANĚNÍ ZISKU	NE
ANO	RIZIKO PROTISTRANY	NE
NE	ANONYMITA	ANO
NE	OCHRANA PŘED INFLACÍ	ANO
ANO	OMEZENÍ VÝŠE VKLADU	NE
NE	FYZICKÉ DRŽENÍ	ANO

MODELOVÝ PŘÍKLAD VAŠEHO SPOŘENÍ U NÁS:

Cílová částka	500 000,- Kč
Založení účtu	1% = 5 000,- Kč
Měsíční platba	2 000,- Kč

* Cílovou částku a měsíční platbu Vám upravíme na míru!

LZE ZALOŽIT I PO TELEFONU
Lenka Klečacká tel.: 777 159 508
email: lenka.klecacka@goldengate.cz

Domácí hospic Alhelas Písek
774 85 84 87
kontakt@hospic-pisek.cz
www.hospic-pisek.cz

PÍSECKÝ SVĚT
účinná a levná tištěná i on-line inzerce,
6000 výtisků vždy obratem rozebráno!
e-mail: inzerce@piseckysvet.cz
tel. **607 777 993**
(i SMS, ozveme se Vám obratem)

Znovu k minizoo Hradiště – a návrhům na změnu ÚP

Ještě jednou se vracíme ke kauze, která rozesmutnila či rozhořčila mnoho Písečáků. Už dvakrát jsme psali o tom, že že Radioklub Písek musel vyklidit pozemek kolem bývalé kotelny na Hradišti a zvířátka, která dělala radost mnoha dětem z okolí, zmizela. Projekt na Minizoo Hradiště doplněnou o komunitní chov slepiček, který Radioklub Písek podal do Participativního rozpočtu Písek, město zamítlo.

K celému případu se pro Písecký svět vyjádřil také **místostarosta Petr Hladík**: *„Rada při projednání obdržela informace od odboru správy majetku, jaká je historie jednání s Radioklubem a v jaké fázi je tato záležitost nyní. O tomto pozemku jednala rada už v roce 2016, ale Radioklub dále s městem nejednal. Vzhledem k tomu, že Radioklub už v roce 2016 pozemek nedostal do výpůjčky a i přes to, bez jakéhokoliv oprávnění, na něm určitým způsobem hospodařil, nezavdává důvod k tomu, aby byl nyní do výpůjčky předán. To, že má někdo zajímavý záměr, možná i přínosný a dobrý, ale nesplní určité požadavky, nekomunikuje a na cizím pozemku bez vědomí vlastníka cosi realizuje, prostě není v pořádku. Věřím, že Radioklub vstoupí v jednání s městem a bude postupovat tak, jak se má a společně bude realizován dobrý projekt, který bude přínosný pro širokou veřejnost.“* To ovšem zní pro celou myšlenku vcelku nadějně. Vzhledem k tomu, že lidé na Hradišti zcela spontánně (i když bez vědomí vlastníka – tedy svého vlastního města) minizoo vybudovali, přijali, navštěvovali a opečovávali, lze očekávat, že autoři projektu se do budoucna nevzdají naděje na uskutečnění minizoo dle platných regulí.

Na zveřejněný článek zareagovala také další členka nejužšího vedení města, **místostarostka Petra Trambová**, která upřesnila závěr našeho minulého článku: *„Změnu územního plánu může iniciovat kdokoliv s trvalým pobytem v obci, nemusí jít pouze o vlastníka dotčeného pozemku – viz výtah ze stavebního zákona: V § 44 stavebního zákona (zákon č. 183/2006 Sb.) je vymezen okruh subjektů, které mohou podat návrh k pořízení územního plánu nebo jeho změny – kromě případů, kdy se jedná o vlastní podnět obce či návrh orgánu veřejné správy, může návrh na pořízení územního plánu nebo jeho změny podat občan obce (osoba s trvalým pobytem na území obce)...“*

Naše úvaha tedy měla znít tak, že občané města **mají** možnost změnu územního plánu navrhnout – záleží pak ovšem na zastupitelích města, zda tuto změnu schválí. Nic to samozřejmě nemění na faktu, že pokud by bylo bývalo město chtělo myšlenku podpořit už dříve, mohlo tak učinit aktivně samo. Nicméně je tu nyní otevřena další jasná cesta pro členy Radioklubu Písek – anebo vlastně pro každého občana města, který by chtěl zajímavý komunitní projekt podpořit.

ZDENKA JELENOVÁ

Sladovna žije a pulzuje i za zavřenými dveřmi

Nepříjemná pandemická situace sice dočasně zastavila veškerý nejen kulturní život, v dětské galerii na břehu řeky Otavy však ani chvilku nezahálejí. Ve Sladovně se intenzivně pracuje na nových výstavách a novém programu.

Až se brány oblíbeného cíle rodin s dětmi opět otevřou, mohou se návštěvníci těšit na projekt Urbania, který především starším dětem a dospělým nabídne možnost stát se správcem imaginárního města. Instalace, za níž stojí Centrum architektury a městského plánování CAMP a ve Sladovně může být díky podpoře města Písek a Smart City Písek, se skládá z osmi zastavení a je určena stejnému počtu účastníků. *„Návštěvníci se dozvědí, jak město funguje, co je potřeba k jeho rozvoji a naleznou souvislosti a principy, na kterých město stojí. Jsem přesvědčený, že po návštěvě Urbánie budou naši správci nahlížet na své opravdové město jiným pohledem,“* říká **ředitel galerie Adam Langer.**

Doslova proudí, vře a probublává to v prostoru, kde se připravuje výstavní projekt O vodě podpořený Jihočeským krajem. *„Půjde o jakousi Laboratoř vody, ve které budeme s návštěvníky zkoumat vztah vody, řeky, krajiny a všeho, co nám řeka přináší, ale také odnáší,“* popisuje Adam Langer. Vodní laboratoř bude pracovat se zvuky, hrou světel a stínů, představivostí a dalšími pro Sladovnu typickými ingrediencemi. *„Na základě poznatků nás a našich návštěvníků z Laboratoře či naší letní cesty po řece Otavě následně vznikne velká výstava o vodě a využijeme je i v programu festivalu Pískoviště,“* doplňuje ředitel.

Reálné obrysy navzdory aktuální situaci dostává také Animační studio. *„Bohužel se nemůžeme setkávat s kolegy a partnery z rakouského muzea ZOOM, což postup projektu komplikuje. Přesto již pracujeme s hotovým konceptem, v němž řešíme, jak propojit lektory, technologie a prostor studia ve fungující celek,“* popisuje Adam Langer. Ve Sladovně vznikne opravdové animační studio s technologiemi a vybavením, které každému dovolí vytvořit si vlastní filmový projekt. *„Navazujeme na velice úspěšné letní příměstské tábory. Animace je pro nás jedním z budoucích nosných témat,“* prozrazuje ředitel. Animační studio by mělo být otevřeno v červnu 2021.

Nemožnost potkávat se v prostorách galerie inspiruje i Sladovnu přemýšlet nad programem fungujícím v online prostředí. Jednou z prvních vlaštovek je transformace divadelního představení Volní jako ptáci, které vzniklo v italském Pratu ve spolupráci s organizací TPO a následně se hrálo v Písku. Emocionální výlet do nitra dospívajících duší nyní prostřednictvím monitorů nabízí Národní divadlo plus a sdružení ÚÚÚL.

Aktuálně probíhá i ve Sladovně trasování.

Blížící se vánoční čas přinese další pokračování Adventu v Písku, do něhož se Sladovna zapojí. Děti i dospěláci budou moci vhodit svá vánoční přání do třech modrých schránek, z nichž jedna bude umístěna před galerií. *„Pomáháme také s organizací výzvy Představte nám svého Ježíška, do níž se lze zapojit až do 29.listopadu,“* doplňuje Adam Langer. *„Není to jednoduchá situace. Snažíme se ale připravit na znovuotevření tak, abychom našim návštěvníkům v těžké době nabídli to nejlepší možné odreagování a inspirativní zážitky. Kromě příprav nových výstav a projektů se snažíme navázat dlouhodobou spolupráci s pedagogy a pomáháme také Krajské hygienické stanici České Budějovice s trasováním,“* uzavírá ředitel Sladovny Adam Langer.

HANA TALÁCKOVÁ, Sladovna Písek

Zvítězíme, pokud se nebudeme bát a budeme spolupracovat

Mám v domově důchodců kamarádku – člověka, se kterým si rozumím a kterému věřím. V září jsem ji mohl navštěvovat uvnitř domova, v říjnu jen venku na dvoře a v současnosti má moje seniorka domácí vězení. Je to výsledek testování ubytovaných seniorů. Při obědě prý seděla v jídelně u stolu vedle pána, který měl pozitivní test. Jeho blízkost v jídelně ani nezaznamenala a ani neví, jak onen senior vypadá. Má desetidenní karanténu, a když vystrčí hlavu na chodbu, dostane vynadáno. Nemůže si zajít na kávičku nebo něco koupit... Nikdo nám dosud rozumně nevysvětlil, proč je nutné testování všech lidí na covid-19. Víme jen, testování zaměstná lidi, kteří by mohli léčit. Před covidem se nikdo neschová. V říjnu směli do budovy domova důchodců jen prověření lidé – a přesto se senior nakazil.

Nápravu může podle mne přinést jen neodkladné samoléčení. Když mi není dobře, zavolám lékaře, který mi pošle léky, jež ve většině případů pomohou. V nemocnici by se myslím mohlo léčit nejméně o polovinu lidí méně než dnes a nákaza by se neroznášela... Na počty nakažených a náročnost léčení má veliký vliv psychika lidí. Můžeme ale věřit lidem, kteří jen naříkají s rouškou na tváři a přitom nám neřeknou vůbec nic optimistického, co by nám dalo novou chuť do života? Stále více si nevěříme. Rouška na tváři je prostředkem proti šíření nákazy, ale zároveň navždy zůstane symbolem nesvobody, přetvářky a nedorozumění. Řečníkům s rouškou se nedá věřit. Kdo chce řečnit, měl by si najít způsob, jak nešířit nákazu a mluvit bez roušky.

Snažme se také vyloučit z veřejného života lidi, kteří se snaží z koronavirové pandemie těžit.

Stvořitel všeho živého i neživého nám pomůže, On jediný má absolutní moc, ale nesmíme zneužívat Jeho dobroty a darů. Musí nás spojit vzájemná víra, naděje a láska. Zvítězí naše snaha přemoci zlo, pokud dáme společenství lidí vše, co umíme.

Devadesátiletý dědek MIREK POKORNÝ
(redakčně mírně zkráceno)

STROM SETKÁVÁNÍ

Nová 99, Písek – Hradiště, tel. 777 571 529, info@strom-setkavani.cz, www.strom-setkavani.cz.

- **Práce s dechem a emocemi, (individuální) konstelace** – Dita Macháčková, ***dita.machackova@volny.cz***
- **Hatha jóga** – Jana Kozová, ***www.jogapisek.cz***
- **Jarka Olžbutová** – ***www.uvodnaru.cz***
- **Poradna ájurvédy, ájurjóga** – Radoslav Nahálka, ***www.ajurmed.cz***
- **Slunce ve skle** – Marmelády, čatní a sirupy Katky Čápové, ***kacabacapova@seznam.cz***
- **Výuka hry na kytaru a ukulele** – Jirka Macháček, ***info@strom-setkavani.cz.***

Městská knihovna Písek on-line

Vzhledem k současné epidemiologické situaci rušíme do odvolání kulturní akce, pravidelné programy i vzdělávací kurzy s výjimkou těch, které jsme přesunuli do online prostředí. Naši online nabídku najdete na ***www.knih-pi.cz***.

Projekt 3V pomáhá v Písku dětem a žákům se sociálním znevýhodněním

Písecký spolek NADĚJE dlouhodobě pracuje s dětmi a mládeží v rámci zajišťování sociálních služeb nízkoprahového centra pro děti a mládež v Písku. Vedle této činnosti se uskutečňují také aktivity zaměřené na vzdělávání dětí předškolního věku i žáků základních škol. Tyto aktivity jsou často podpořeny projekty financovanými z ESF.

Spolek NADĚJE dále připravuje pro děti programy zaměřené na smysluplné trávení volného času jako prevence různých patologických jevů. Spolek také podporuje rodiče poradenskými službami, doprovody při jednání s úřady či školami atd.

Spolek NADĚJE, pobočka Písek, je podporován Evropskou unií, prostřednictvím Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání. Díky podpoře z EU je na území města Písku realizován projekt s názvem *Vzdělání pro všechny výhodou (zkráceně 3V), registrační číslo CZ.02.3.61/0.0/0.0/16_039/0011718*. Projekt probíhá na území Písku od 1. 7. 2019 do 30. 6. 2022. Cílem je podpora dětí a žáků se sociálním znevýhodněním. V rámci projektu nabízíme předškolní vzdělání dětí ve třech neformálních předškolních klubech (Chaloupka, Klíček a Margaretka) a pracujeme s rodiči těchto dětí – pořádáním rodičovských klubů a besed. Dále NADĚJE provozuje školní kluby s cílem zmírnit důsledky školní neúspěšnosti žáků z různých důvodů (špatné sociální podmínky pro přípravu dětí, různé poruchy učení či fyzický, mentální nebo sociální handicap). Díky finanční podpoře z ESF poskytujeme všechny aktivity dětem předškolního věku a žákům ZŠ zdarma.

Projekt počítá také s aktivitami, které budou zaměřeny na veřejnost s cílem informovat o tématu inkluze. Kromě toho bude v dubnu 2021 uspořádána konference *Problematika vzdělávání dětí ze sociálně vyloučených lokalit* se zaměřením na sociální vyloučení a inkluzivní vzdělávání jako jeden z podpůrných přístupů práce s dětmi ze sociálně vyloučených lokalit. Pro veřejnost a školy je naplánována výstava prací dětí a žáků z předškolních a školních klubů NADĚJE.

Projekt bude téměř v polovině své realizace. Do této doby bylo podpořeno v neformálním předškolním vzdělávání 30 dětí a v rámci doučování 55 žáků základních škol. Jak uvádí Taťána Mládková ze Svazku obcí regionu Písecko: *„Projekt Vzdělání pro všechny výhodou není pouze nahodilou projektovou aktivitou. Spolek NADĚJE je členem pracovních skupin v rámci Místního akčního plánování rozvoje vzdělávání na Písecku II. Neformální předškolní kluby jako je předškolní klub Chaloupka v lokalitě Svatoplukova, předškolní klub Klíček nově na adrese Roháčova ulice nedaleko pošty a také předškolní klub Margaretka na nábřeží 1. máje patří do sítě aktérů ve vzdělávání v tomto projektu. Do aktivit je samozřejmě zahrnuta i činnost bezplatného doučování pro žáky základních škol, kteří potřebují zvýšenou podporu a individuální přístup.“*

I projekt Vzdělání pro všechny výhodou (3V) se díky současné situaci šíření viru covid-19 střetává s mnoha překážkami, ale i přesto se snažíme pomáhat zejména žákům ze základních škol, které se potýkají s distančním vyučováním. Žáci často nemají přístup k počítači, neumí s ním dobře pracovat a bez pomoci nejsou schopni zpracovat zadané domácí úkoly. Pomáháme např. s tiskem zadaných úkolů, s jejich zpracováním, odesláním učitelům, s vysvětlením a procvičováním látky při dodržování všech hygienických pravidel. Využíváme při doučování výuku „face to face“ – jeden lektor na jednoho žáka. Rodičům je k dispozici osobní, telefonické či on-line poradenství v otázkách vzdělávání dětí předškolního i školního věku.

Více informací o daném projektu zjistíte na webu spolku NADĚJE: www.nadeje.cz

PETRA MARTÍŠKOVÁ,
manažerka projektu 3V

Co nebylo, může být, aneb Noc literatury 2020 /druhý díl/

Letošní ročník celorepublikového projektu na podporu současné evropské literatury má stejně jako ostatní kulturní akce dramatický osud. První květnový termín nevyšel z důvodu karantény, literárního večera jsme se nedočkali ani v říjnu. Ale neklesáme na mysli. Máme krásný adventní termín a věříme, že 8. prosince už bude líp. A když ne, pokusíme se o nějaké vánoční online balení literárního zážitku, na který se celoročně těšíme.

Každopádně vám prozradíme, kdo, co a kde měl a možná bude číst. Ze šesti plánovaných zastavení vám dnes představíme další tři.

Zastavení číslo čtyři v budově Gymnázia Písek:

Z knihy německé spisovatelky **Nino Haratischwili Osmý život** (Pro Brilku) čte ukázku profesorka píseckého gymnázia **Vladana Vlášková**.

Nino Haratischwili *(* 1983)* je německy píšící dramatička, režisérka a prozaička gruzínského původu. Divadlu se věnuje od studentských let, kdy založila německo-gruzínskou divadelní skupinu, pro niž psala hry a režírovala. Po studiu filmové režie na Státní divadelní a filmové škole v Tbilisi studovala režii na Divadelní akademii v Hamburku, kde od roku 2003 žije. Rodinná sága Osmý život (Pro Brilku) z roku 2014 je jejím třetím románem.

Autorka v románu líčí z perspektivy několika generací gruzínské rodiny celé 20. století se všemi jeho zvraty, dramaty, katastrofami a zázraky. Gruzie, 1900: Vše začíná jako v pohádce. Anastasiin otec si z cesty do Vídně přiváží recept na nejlepší horkou čokoládu na světě. Její konzumace má ovšem tragické, nezřídka i smrtelné následky. Německo, 2006: Anastasiina pravnučka Nica přerušila kontakt s rodinou a odstěhovala se do Berlína. V Gruzii právě probíhá občanská válka a její neteř Brilka, která se vydala na cestu na Západ, se odmítá vrátit do Tbilisi. Nica ji vyhledá a celý rodinný příběh jí vypráví.

Zastavení číslo pět v Píseckém Hradebním Pivovaru:

Z knihy francouzského spisovatele **Alberta Camuse Cizinec** čte ukázku ředitel ZŠ J. K. Tyla **Pavel Koc**. Při čtení budou promítány ilustrace z komiksového zpracování románu.

Albert Camus *(1913–1960)* byl francouzský spisovatel a publicista. Narodil se v Alžírsku, kde vystudoval filosofii a klasickou literaturu. Literatuře a žurnalistice se začal věnovat teprve roku 1938. Jeho novinářská činnost vedla k vyhoštění ze země, proto odjel do Paříže, kde se v průběhu druhé světové války věnoval především divadlu. Po válce se stal nesmiřitelným kritikem francouzské koloniální politiky v Alžírsku. Bývá uváděn jako jeden z čelných představitelů existencialismu, přestože taková označení odmítal.

Jacques Ferrandez (* 1955) alžírský komiksový scenárista a výtvarník žijící v jižní Francii. Komiksové tvorbě se věnuje od roku 1978, je autorem řady literárních adaptací, a především ceněné desetidílné komiksové série Zápisky z Orientu (1986–2009). Vedle komiksu se věnuje rovněž hudbě. Jako jazzový kontrabasista vystupuje v hudebních klubech a na festivalech.

Jeden z nejproslulejších románů 20. století v komiksovém zpracování. Albert Camus se touto knihou, bezprostředně po prvním vydání v roce 1942 označenou jako „ochablost ducha“ a „degenerace lidství“, stal duchovním otcem celé jedné poválečné generace. Ve skutečnosti je příběh Meursaulta, náhodného vraha odsouzeného k smrti, protože odmítá přijmout roli v společenských hrách, působivou oslavou člověka, a to člověka revoltujícího. Podle vlastní Camusovy interpretace „cizinec“ až do konce odmítá lhát a bez jediného náznaku hrdinského chování souhlasí s tím, že zemře pro pravdu, aniž by ji „těm druhým“ vnucoval.

Zastavení číslo šest v sále knihovny:

Z knihy romského autora **Andreje Giňy Paťiv** čte ukázku herec **Jan Potměšil** (Divadlo v Celetné).

Andrej Giňa *(1936–2015)* byl jedním ze zakladatelů romsky psané literatury u nás. Z romské osady u Prešova odešla jeho rodina v roce 1946 za nabídkou práce do Čech a usadila se v Rokycanech. Giňa se vyučil tavičem, večerně studoval pedagogickou školu, paralelně se celý život věnoval hudbě a organizování kulturních akcí. Psal od 60. let bez možnosti publikovat, po revoluci svou tvorbu otiskoval v romských periodikách.

Výběr toho nejlepšího z autorova díla přináší soubor příběhů zasazených do poválečných Rokycan, v nichž s nadhledem zaznamenává sžívání původně slovenských Romů s městským prostředím a později reflektuje jejich společenský propad. V groteskních povídkách zvěčnil komickou dvojici smolařů Teluna a Urfiho, kteří by občas rádi unikli všednodenní rutině – starostem o velkou rodinu a úmorné práci u pecí kovohutí. Jejich nepovedená dobrodružství se však pouze stávají zdrojem veselých historek obyvatel kolonie zvané Lágr. Neideologická tematizace dělnického prostředí a schopnost nadsázky, použití literární zkratky i přímočarých vyjádření řadí Giňu v tomto kontextu po bok Bohumila Hrabala nebo Jana Zábrany.

Na tyto knihy současných spisovatelů se můžete těšit při písecké Noci literatury 2020. Pro úplnost dodejme, že se letos jedná již o 14. ročník literární události, kterou každoročně organizují Česká centra a EUNIC – sdružení evropských kulturních institutů a ambasád. Písek patří mezi 56 měst v České republice, které akci svou účastí podporují. Všechny tituly samozřejmě najdete ve fondu naší knihovny. **Držme si palce, třeba se to povede.**

ŠTĚPÁNKA ČINÁTLOVÁ

On-line nabídku městské knihovny najdete na www.knih-pi.cz, facebooku a instagramu knihovny

INZERCE

PIŠTE NÁM své názory!

Rádi přijímáme dopisy, náměty i kritické názory.

Nemáme redakci, příspěvky posílejte nejlépe e-mailem: ***redakce@piseckysvet.cz***, nebo se domluvte na tel. **607 777 993**. Vše můžete po jednoduché registraci vkládat též na ***www.piseckysvet.cz.***

Perličky z historie
Divadla Fráni Šrámka */druhý díl/*

Podruhé se dnes vydáváme do do píseckého Divadla Fráni Šrámka. Víte, jaké najdete na budově sochy? A znáte historii divadelní opony?

Sochy od **Jana Jiříkovského** *(1906 Klatovy - 1990 Praha)* byly umístěny na průčelí divadla po velké přestavbě budovy. Během slavnostního otevření v únoru 1940 na svém místě ještě nestály, usazeny byly až o něco později. Průčelí tak nějakou dobu korunoval více než dvoumetrový znak města Písku osamoceně. Sochy byly pořízeny za „ušetřené" městské peníze, které byly původně určené na pomník T. G. Masaryka. Ten byl ovšem v oné válečné době již nemyslitelný. A tak místo prvního československého prezidenta stojícího kdesi v Palackého sadech, shlížejí na tento náš nejoblíbenější písecký park čtyři lepé, polonahé děvy.

Většina lidí při chůzi městem málokdy zvedne svůj zrak až k druhému divadelnímu patru – a i kdyby tak učinili, sotva si povšimnou všech nuancí, které toto dívčí sousoší skýtá. A proto vám nyní umožníme podívat se na ně zblízka. Čtyři alegorické sochy představují (bráno pohledem diváka před divadlem) **zemědělství, voroplavbu, prácheňské umění a myslivost**. Od stejného autora jsou v divadle také bysty Josefa Kajetána Tyla a Ladislava Stroupežnického, které můžete vidět hned ve vchodovém vestibulu po levé straně. Co se soch týče, jsou v nadživotní velikosti (což nejlépe uvidíte, vyjdete-li do druhého patra divadla ke kabině zvukaře a podíváte se z oken) a je to nejrozsáhlejší Jiříkovského dílo v Písku. Krom již zmiňovaných byst vytvořil také například pamětní desku ve vchodě radnice nebo reliéf „Písecká revoluce", který byl původně umístěn na nároží tehdejší spořitelny (dnes KB a na místě je mozaika píseckého znaku) a dnes jej najdete na domě č. p. 1.

Opona z roku 1901

Autory opony píseckého divadla byli profesor písecké reálky Jindřich Pithart a jeho asistent Viktor Klein. Plátno obstarali až z Mnichova a práce umělců přišla obec na 1200 korun. Roku 1901 vymalovali krásnou oponu s postavami dramatika a spisovatele Josefa Kajetána Tyla, hudebního skladatele Bedřicha Smetany a tehdy dosud žijícího básníka Jaroslava Vrchlického. Tyl a Smetana měli svým působením k městu na Otavě velmi blízký a vřelý vztah.

J. K. Tyl se v Písku v únoru roku 1829 pokusil začít svoji hereckou kariéru u kočující divadelní Hilmerovy společnosti. Ta tehdy hrála v domě v dnešní Heydukově ulici, který divadlu propůjčil písecký kupec Jan Otto. Tyl zde hrál česky i německy, ale příliš neuspěl. Písek ještě navštívil v květnu 1852, kdy nechal postavit dřevěnou arénu s krytým jevištěm na městském ostrově.

Díky velké hudební tradici Písku byl ve městě vždy přisuzován Bedřichu Smetanovi velký význam. Hudební skladatel navštívil město ve dnech 3. – 6. října 1881. Dne 4. října se v píseckém divadle uskutečnil koncert na oslavu císařových jmenin, který byl ve prospěch Národního divadla v Praze. Na programu byla většinou Smetanova díla a jednu ze skladeb přednesl na klavír tehdy již hluchý mistr sám. Bylo to Smetanovo poslední veřejné vystoupení. Poprvé mohli Písečtí oponu spatřit 12. října 1902 při slavnostním otevření nového městského divadla. Autoři ztvárnili na plátně několik z devíti múz — ta, která se svitkem sedí, je Kleió a měla na starosti historii, s lyrou je vypodobněna Erató, jež bděla nad lyrickým básnictvím, Tháleia — patronka komedie svírá v ruce škrabošku a Kaliopé, zobrazena s voskovou deskou, symbolizovala epický zpěv. Múza hrající na dvojitou flétnu je Euterpé. Symbolizuje hudbu. K píseckým reáliím odkazuje silueta děkanského kostela, Schrenkův pavilon a na vrcholu celé kompozice umístěný znak města. Tato opona zdobila divadlo až do roku 1935. Po několik dalších desetiletí ležela opona v divadelním skladišti a následně v městském muzeu, odkud ji z depozitáře „vysvobodil" PhDr. Jiří Prášek a od počátku devadesátých let je opět spjata s píseckým divadlem. K vidění bývá při slavnostních akcích či prohlídkách.

Další zajímavosti a fotografie technického zázemí a divadelního zákoutí najdete ve speciálním čísle ČasoPísku o Divadle Fráni Šrámka, které vzniklo jednak z důvodů zrušení všech kulturních pořadů během „koronavirové krize", a také proto, abychom našim divákům přiblížili tuto krásnou budovu i z pohledů méně známých, než jak mohou běžní návštěvníci během představení vidět a zažít. Je tak papírovým a obsáhlejším doplňkem reportáže Jihočeské televize. Za cenné historické informace děkujeme PhDr. Jiřímu Práškovi z Prácheňského muzea. Historické fotografie jsou z fotoarchivu Prácheňského muzea v Písku, autorem všech ostatních je Tomáš Droppa. Příště vás provedeme historií i současností koncertní síně Trojice.

Tomáš DROPPA a Andrea KOVAŘÍKOVÁ

Noc divadel 2020 v Písku

Osmý ročník Noci divadel se uskuteční třetí listopadovou sobotu **21. listopadu**, v letošním roce však ve výrazně v omezeném režimu a s velkou převahou virtuálního programu. I přes všechna omezení a opatření se do Noci divadel zapojí i Divadlo Fráni Šrámka.

Letos se do zákulisí píseckého divadla podíváte online. Od 17 hodin zažijete **virtuální procházku z prostor divadla, kam nemá divák běžně přístup.** Netradiční pohled do zákulisí a zajímavé povídání si pro vás připravil **Tomáš Jiřík, provozní vedoucí, jevištní mistr, ale také herec a člen divadelního spolku Prácheňská scéna** (na fotografii na dnešní obálce). Sledujte naše stránky ***www.centrumkultury.cz*** a nenechte si ujít v sobotu 21. listopadu od 17 hodin Noc divadel z píseckého Divadla Fráni Šrámka.

Ptáci v ohrožení – je dobře, že máme v Písku veselé zastávky

***„Tak nám zabili Ferdinanda!"* je známá věta z humoristické knížky o Švejkovi. To, co potom následovalo, žádna sranda nebyla. *„Tak nám zabili naději na ozdravění zemědělské krajiny!"* – Tak by mohl znít aktuální výkřik občanů, když jsme se dověděli, že EU smetla ze stolu petici, která doporučovala zahrnout do nové Společné zemědělské politiky rozšiřující ekologické požadavky...**

V praxi to znamená, že nebudou podporovány zásahy do krajiny, které by snížily její vysušování, a ani opatření podporující pestrost přírody, tak důležitou pro přežívání ptáků a dalších živočichů. Tuto petici České společnosti ornitologické u nás podepsalo 56 tisíc lidí včetně občanů píseckých. Přes výzvy vědců a jejich apely na politiky, aby podpořili snahy o změnu zemědělské politiky ekologickým směrem, nebyly vzaty v úvahu odborné argumenty a požadavky na tolik potřebnou výraznou změnu. Byl schválen plán tzv. kompromisní.

David Attenborough celý svůj život bojoval za záchranu přírody naší planety. Při natáčení vědecko-populárních filmů jezdil po celém světě, a tak mohl osobně sledovat negativní dopady lidské činnosti. S touto zkušeností v současnosti ve svých 94 letech varuje svět, že je nejvyšší čas k razantním změnám chování lidstva, jinak si zničíme přírodní prostředí a tím i naše životní podmínky. V rámci EU se nepodařilo prosadit změnu struktury zemědělské krajiny s více krajinnými prvky ani sníženi intenzity zemědělského využívání krajiny. Kompromis je v tomto případě tvořen jen kosmetickými úpravami, jež nebudou mít zásadní vliv na vodní kapacitu krajiny ani na zlepšení podmínek pro živočichy této krajiny. Pokud bude tato nová Společná zemědělská politika schválena, bude další možnost změny k lepšímu až po roce 2027. A čas dalšího postupného zhoršování neúprosně poběží.

Ptáci v naší krajině ubývají, a jak se zdá, budou ubývat i nadále. Tento trend mohou zastavit jen významné změny v přístupech k obhospodařování lesů, zemědělských pozemků i rybníků. Toho můžeme dosáhnout politickým tlakem, ale je to proces dlouhodobý, a jak se ukázalo, navíc s nejistými výsledky. Ale ptáci jsou ohrožení i v lidských sídlech. A tam může být náprava rychlejší, protože je méně náročná a může se na ní svým způsobem podílet každý. Problém je spíš v tom, že si veřejnost mnohdy neuvědomuje, že některými svými činnostmi a zásahy škodí. Pokusím se tu tedy orodovat za zájmy našich ptačích spoluobyvatel.

Začnu tím nejjednodušším, co může ovlivnit každý, kdo má zahrádku nebo vliv na obhospodařování obecních pozemků. Naše příroda je kvůli rostoucí početnosti lidské populace a jejímu tlaku na přírodní prostředí hladová. Ubývá nabídka potravy jak pro ptáky semenožravé, tak hmyzožravé. V městech i obcích je mnoho pevných ploch, a pokud jsou tam trávníky, tak se nakrátko kosí. Máte-li vlastní trávník, můžete část ponechat až do stadia, kdy rostliny v něm dorostou, vykvetou a dozrají jejich semena. Na takových místech bude mít potravu hmyz a díky tomu i hmyzožraví ptáci. Ale i ptáci semenožraví.

Města mohou části trvale sekaných trávníků věnovat květinovým záhonům nebo pásům. Jistě Písečáci zaznamenali květinové pásy. Nejen že vypadají krásně a potěší oko hrou barev, ale jsou i dvojnásobně užitečné, pomohou jak hmyzu, tak i ptákům. A potěšilo mne, že se uvažuje o rozšíření těchto ploch na další místa. Jiným obohacením potravní nabídky pro ptáky mohou být keře a stromy, na kterých ptáci najdou potravu – plody a semena. Teď asi mnozí čtenáři zbystřili pozornost. Mají jistě své zkušenosti se špačky a jejich nálety na víno, kanadské borůvky nebo i rakytník. Vím, o co jde. Se ženou s tím každoročně bojujeme a různými opatřeními se snažíme zachránit aspoň část úrody pro sebe. Ale i ten zvýšený nápor špačků o něčem svědčí. Vzpomeňte na časy, kdy byly v krajině rozsáhlé sady třešní a dalších ovocných stromů. Ty přinášely ovoce nám, ale přiživili se na nich i ptáci. Nejen na plodech, ale i na hmyzu, který na ně naletoval. A v korunách nebo dutinách starších stromů nacházeli ptáci navíc i hnízdiště. Mnoho produkčních stromů a keřů bylo i na venkovských zahrádkách. To se časem změnilo. Jejich dnešní využívání je spíš rekreační. Tím se podíl produkčních porostů snížil.

I hmyzožraví ptáci, mezi které patří i rehek zahradní, se na podzim krmí bobulemi. Samec rehka zahradního na krušině olšové. Foto Vendy Štofflová

Estetické požadavky na zahrady souvisí nejen s nízkými trávníky, ale i s jinými nároky na výsadbu, která je v mnoha případech pro ptáky nevyužitelná. Často převažují nepůvodní stálezelené jehličnany. Před dvěma stoletími byly exotické dřeviny něčím jedinečným. Dávaly zámeckým, ale i městským parkům punc něčeho výjimečného. Obliba cizokrajných dřevin časem tento trend posílila natolik, že v současnosti jsou původní místní dřeviny v nových výsadbách spíše vzácností. Všude – nejen u nás, ale i jinde v Evropě – najdete v parcích ale i stromořadích stejné módní stromy nebo keře: pajasany žlaznaté, platany, javory jasanolisté, duby červené, thuje, sakury, katalpy, škumpy apod. Plody a semena těchto druhů našim ptákům v mnoha případech neposkytují potravu, některé jsou dokonce jedovaté. Mnohé nové druhy stromů jsou navíc natolik vitální, že se agresivně šíří do krajiny, kde pak vytlačují naše původní dřeviny. Někdy jsou zdrojem šíření nepůvodních dřevin i příměstské lesy.

Se zvýšenými požadavky lidské populace na obytný prostor klesá biologická rozmanitost prostředí využitelného jinými živočichy. Každý z nás se může podílet na zpomalení tohoto trendu tím, že se pokusí o návrat původních druhů dřevin. Lidé netuší, že naše původní dřeviny mohou svými plody nasytit v průměru šestkrát více ptačích druhů než dovezené nepůvodní dřeviny. U některých druhů jsou rozdíly ještě větší.

Pokud místo exotických dřevin vysadíme náš dřišťál obecný, bude zdrojem potravy pro hmyz, a do této kategorie patří i včely. A když dozrají jeho červené bobule, poskytnou na podzim potravu 19 druhům ptáků. Nepůvodní dřišťál Thunbergerův dokáže využít jen 7 druhů.

Dokončení na str. 12

Tato autobusová zastávka u Družby je pro ptáky bezpečná, a navíc i veselá. A optimismus je v době pandemie potřebný. Foto Karel Pecl

Ptáci v ohrožení...

Dokončení ze str. 11

Hlohy – jednosemenný a obecný – patří díky bílým květům a červeným plodům mezi naše nejkrásnější keře. A navíc jsou užitečné i v léčitelství. Na jejich bobulích se uživí 32 ptačích druhů, na hlohu Lavallově jen druhy tři. Naši svídu krvavou využívají 24 druhy ptáků, nepůvodní svídu výběžkatou jen dva druhy! Kalina obecná ozdobí bílými květy remízky, parky i zahrady a na podzim jeho plody poskytnou potravu ptákům. Mnoha druhy ptáků je využívána krušina olšová a je důležitá i pro čtyři druhy motýlů. V teplých oblastech, kde roste dřín obecný, nakrmí jak ptáky, tak i lidi. Jeřáb ptačí má svůj význam pro ptáky představený už v názvu. A kromě toho je užitečný i pro člověka jako léčivka.

Důležitá je také skutečnost, že užitečné dřeviny poskytují potravu ptákům na podzim a v zimě, tj. v době nouze. Až budete tedy zakládat zahradu nebo měnit její koncepci, zkuste se zamyslet nad tím, jestli byste nemohli vzít v úvahu uvedená doporučení a pomoci tak našim ptákům. Oni se vám odmění tím, že vám budou nejen zpívat, ale ti hmyzožraví vám budou pomáhat v likvidaci škodlivého hmyzu. A pokud máte na starost úvozy, meze, úhory nebo břehové porosty potoků, nekácejte zbytečně keřové porosty, které poskytují ptákům vhodné prostředí pro hnízdění. A černé bezy, trnky nebo šípky na nich navíc i užitečné plody.

Předchozí text popisuje možnosti, jak podpořit ptáky zvýšením jejich potravní nabídky. Následující doporučení řeší problém, jak zabránit ptačím úhynům. Těch příčin, které ptáky zabíjejí, je víc. Zaměřím se teď na nebezpečí úmrtí na velkých skleněných nebo plastových plochách. Na prosklených stěnách mrakodrapů hynou milióny ptáků. U nás výškových budov není tolik, ale víc máme zimních zahrad, prosklených verand, průhledných autobusových zastávek, velkých oken u obchodních center nebo protihlukových stěn. V oknech zimních zahrad se zrcadlí okolní zeleň, přes průhledné zastávky je zase vidět zeleň za nimi. Ptáci při přeletech dosahují rychlosti až několika desítek kilometrů, a tak náraz do překážky, kterou neregistrují, bývá většinou smrtelný. I v tomto směru můžeme, každý podle svých možností, tragédiím zabránit.

Princip spočívá v tom, aby se průhledná překážka stala viditelnou. Můžeme toho docílit několika způsoby. Častým, ovšem neúčinným způsobem je polepení skleněných ploch většími či menšími černými siluetami dravců. Tato opatření vychází z názoru, že drobní ptáci se dravců bojí, a tak se plochám s dravčími siluetami vyhnou. Pravdou je, že nehybná silueta dravce menší ptáky neodrazuje. Účinek je jen v tom, že pták vidí, že plocha není souvislá. Ale aby neletěl kousek od nálepky a nenarazil, to by muselo těch siluet být na ploše mnohem víc a nejlépe barevných. Vyšší účinnost než siluety poskytnou třeba barevné květy různých velikostí. Dobrým příkladem pro Písek je autobusová zastávka u Družby.

Pokud máte v zahradě okno, mohou v ochraně ptáků pomoci i děti. Mohou namalovat barevné obrázky a nalepit je na okna. Takové řešení vidíme na oknech mnoha škol. Účinné jsou také žaluzie. U protihlukových zábran nebo skleněných zábradlí mostů zase vodorovné pruhy. Další možností mohou být korálkové závěsy, sítě nebo záclony. Možná sami přijdete na řešení, jak zachovat průhlednost okna a přitom zabránit ptákům v nárazech. Pokud se teprve chystáte k zasklení pro ptáky potenciálně nebezpečných ploch, můžete použít částečně pískovaná skla nebo skla s UV povrchovou úpravou. Kdo už nějakou mrtvolku ptáka pod

Stehlíci při sběru semen na štětkách soukenických. Foto Vendy Štofflová

svým oknem našel, může využít UV samolepky. Ty ptáci vidí jako svítící, zatímco lidské oko je téměř nevnímá. Nabídku najdete na internetu.

Blíží se zima, a tak bude zase aktuální přikrmování. I umístění krmítka může být pro ptáky nebezpečné. Pokud ho budete instalovat u okna, pak je dobré, aby bylo buď minimálně jeden metr od okna, nebo přímo u skla okna. Pak nebudou ptáci ohroženi. Jsou to poslové bohů a svým zjevem i zpěvem nám obohacují život. Já i ptáci vám děkujeme za pochopení a pomoc.

KAREL PECL
spolupracovník Prácheňského muzea a Záchranné stanice živočichů Makov.

Vzpomínka na Marcela Grüna

V pondělí 2. listopadu zemřel po dlouhé nemoci Marcel Grün, přední popularizátor kosmonautiky. Do Písku jezdil dlouhé roky přednášet od poloviny 80. let, poslední přednášku uskutečnil v Prácheňském muzeu v roce 2006.

Narodil se 20. listopadu 1946 v Chebu, ale většinu života prožil v Praze. O vesmír a hvězdy se zajímal od dětství, jež prožil částečně v Českých Budějovicích. Dědečkovo vyprávění o hvězdách probudilo v malém chlapci zájem, který přetrval po celý život. Od patnácti let provázel návštěvníky Štefánikovy hvězdárny v Praze na Petříně. Po vystudování strojního inženýrství na ČVUT nastoupil do pražského planetária, kde vedl sérii přednášek o kosmonautice. Jeho žáci zvítězili v mezinárodní soutěži Perun a ve studii o mezinárodní kosmické plachetnici; hlavní autor této studie emigroval a našel uplatnění u NASA. V roce 2000 se stal Marcel Grün ředitelem Hvězdárny a planetária hlavního města Prahy. Napsal mnoho příruček pro učitele a pracovníky hvězdáren i scénáře k diafilmům. Vychoval tak několik generací nových popularizátorů kosmonautiky, vesmíru a vědy vůbec. Astronomové po něm pojmenovali planetu číslo 10 403.

Písek navštěvoval Marcel Grün v rámci svých přednášek velmi rád. Byl vynikajícím řečníkem, svým zvučným hlasem a bravurně a srozumitelně podaným tématem si získal vděčné posluchače a jeho přednášky byly vždy hojně navštěvované. Již v roce 1981 zahajoval v píseckém muzeu výstavu „Člověk dobývá vesmír“, společně jsme pak v roce 1994 zahájili výstavu grafiky a plastik arch. Vladimíra Jandejska, Grünova dlouholetého přítele. Často bývali spolu se ženou Naďou po přednášce našimi hosty u dobré večeře a společné chvíle to bývaly velmi radostné. V letních měsících rádi pobývali na šumavské chalupě mé sestry, kde bývali šťastni. Pozdě večer si lehával Marcel na louku a pozoroval hvězdy. Na ty chvíle temné noční šumavské oblohy vždy moc rád vzpomínal. Byl jedním z našich předních vědců, ale zároveň nesmírně pokorným obdivovatelem přírody a víry v dobré konání člověka.

Těžce překonával vážné onemocnění své ženy a její předčasný odchod. Naše setkání v roce 2016 bylo u příležitosti posledního rozloučení s mým manželem. Nikdy nezapomenu na chvíli před jeho odjezdem – na naše dlouhé podání ruky a vzájemný pohled do očí, v naprosté tichosti a sounáležitosti, kdy se nám promítaly všechny roky a vzácné chvíle našich přátelských setkávání. Jsem za ně vděčná. Marcel odešel do svého světa, vesmíru, mezi své milované hvězdy a jsem přesvědčena, že se tam přimlouvá za nás všechny, které zde zanechal.

IRENA MAŠÍKOVÁ KONŠTANTOVÁ

Prácheňské muzeum chystá výstavu Františka Doubka

Veškerá muzea jsou již pomalu měsíc zavřená a blíží se advent, tedy období, které si mnoho z nás každoročně zpestřuje návštěvou vánočních výstav. V letošním roce však skoro nic dříve jistého neplatí...

Těm, kteří si období před Vánoci či sváteční období spojují i s procházkou po píseckém hradu, nezbývá než doufat a sledovat aktuální vývoj. Naděje na otevření se drží i pracovníci muzea. Ostatně podle vyjádření ministra kultury to budou právě knihkupectví, galerie a muzea, tedy místa, kde není vysoká kumulace lidí, která se otevřou hned v první vlně uvolňování současných pravidel.

V muzejní galerii proto chystají poslední letošní výstavu a pevně věří, že ji do konce roku uvidí i návštěvníci. A přišli by o mnohé, tedy přesněji o **přehlídku díla píseckého grafika Františka Doubka**. Ten by v letošním roce oslavil své osmdesáté narozeniny (narodil se 21. 4. 1940 v Milevsku) a takové výročí by byla chyba nechat bez připomenutí. Těžko totiž v Písku hledat osobu, která by ho neznala nebo se nikdy nesetkala s jeho prací. *„Hlavním spojovacím prvkem Doubkovy bohaté umělecké tvorby je vynikající perfekcionismus ve ztvárnění všech výtvarných děl. Jeho kresba je dokonalá a plná smysluplných detailů. Zároveň také obsah ukazuje hlubokou erudovanost umělce, který zachycoval již někdy zapomenutou krásu odkazu našich předků,“* popisuje spolukurátor výstavy a **galerista Jiří Reiniš**. Ten s kurátorkou uměleckých sbírek muzea Martinou Měřičkovou přichystal reprezentativní výběr kreseb, knižních ilustrací či návrhů medailí a spolu ho nainstalovali nejenom do galerie muzea, ale i do Rytířského sálu. Právě v něm nejlépe vyniknou Doubkem vytvořené erby měst, české a evropské šlechty, církevních řádů, portréty osobností českých králů a královen či grafické zobrazení řady evropských a českých měst. Pocta umělci, který opustil tento svět již před devíti lety, začne (snad) **v pátek 20. listopadu**.

V Malých výstavních síních zůstane až do konce roku trojlístek autorů **Horba, Duspiva**

František Doubek

a Habermann a jejich umělecké setkání nazvané Spolu. Chodba knihovny bude pak nadále přeměněna na milevský venkov a to díky unikátním **historickým fotografiím Štěpána Dvořáka**. A během adventního času doplní všechny volné prostory nezbytné **betlémy ze sbírek píseckého muzea**. Snad tedy brzy na viděnou!

VAŠE PRÁCHEŇSKÉ MUZEUM

Odešel malíř František Janula

Můj vzácný přítel František Janula byl český malíř, nyní vnímaný jako francouzský – od roku 1968 žil trvale v Paříži. Patří k významným osobnostem moderního evropského malířství. Zemřel 4. listopadu večer v Paříži, v náruči své ženy.

Narodil se 24. 3. 1932 v Lysé na Labem, kde jeho otec působil jako zahradník zámeckého parku. Měl možnost seznámit se se zámeckými sbírkami, které ho fascinovaly tak, že se již jako dítě rozhodl stát se malířem. Absolvoval střední Odbornou školu sklářskou v Kamenickém Šenově a byl přijat ke studiu na VŠUP v Praze do ateliéru prof. Josefa Kaplického. Jako malíř ve svobodném povolání žil bohémsky v ateliéru na Novém Světě, pohyboval s v okruhu umělců Divadla Na zábradlí, kde měl jednu z vernisáží při premiéře hry Václava Havla

František Janula: triptych na dřevěných deskách.

Zahradní slavnost (3. 12. 1963), vystavoval, ilustroval knihy, jeho kresby otiskovaly literární časopisy. V roce 1967 s pomocí kulturního rady francouzského velvyslanectví Henri Ehreta získal stipendium na École nationale supérieure des beaux-arts. Po srpnové okupaci v roce 1968 do Paříže přesídlil definitivně. Téměř okamžitě začal vystavovat v pařížských galeriích i jinde v západní Evropě.

Počátky malířské dráhy Františka Januly spočívaly především ve figurativní tvorbě, víceméně realisticky a výrazně svébytně pojaté. Před odchodem do Francie se již částečně zabýval abstrakcí, v Paříži se načas opět vrátil ke kresbám. Postupně se ale abstraktní vyjádření stalo jeho doménou. Je vnímán jako jeden z mála malířů cizinců, který v Paříži uspěl. Do Čech se v posledních dvaceti letech vracel alespoň svými výstavami. Poprvé po třiceti letech jsem dílo Františka Januly představila v Čechách na skupinové výstavě *Paříž nad Otavou* v galerii Prácheňského muzea v roce 1996. V následujících letech jsem uspořádala řadu výstav opakovaně v Písku, Praze, Plzni, Českých Budějovicích, Klenové, Brně, Opavě atd.

František Janula byl spojen s Pískem nejen naším dlouholetým přátelstvím, ale měl zde i rodinné kořeny, žila zde jeho sestra a rovněž zde žije jeho neteř – na zahájení výstavy přednesla

František Janula

verše z Janulovy poezie. Janulovo dílo jsem představila i v galerii muzea ve Vodňanech.

Mnohačetné návštěvy jeho půdního ateliéru v Paříži byly pro mne vždy doslova zjevením, protože pokaždé, a to jsem navštěvovala Paříž služebně i soukromě často i dvakrát do roka, jsem viděla mnoho nových obrazů a objektů, které přiváděl na svět s neuvěřitelnou pracovitostí a pozoruhodnou invencí. Ale našli jsme si také vždy chvilku u skleničky, abychom popovídali o chystaných výstavách, umění, společných přátelích, ale i jeho poezii. Františkovy výstavy jsme několikrát vezli z Paříže s manželem vlastním vozem s vlekem, později muzejní dodávkou. Byla to velká dobrodružství, zvláště v době, kdy ještě Česká republika nebyla v EU.

Dlouhé roky přátelství s Františkem a jeho ženou Kateřinou jsou uloženy navždy v mé paměti. Doufám, že se mi podaří připravovaná stálá expozice malíře Františka Januly v jeho rodišti v Lysé nad Labem a v roce 2022 výstava k umělcovým nedožitým devadesátinám.

IRENA MAŠÍKOVÁ KONŠTANTOVÁ
emeritní kurátorka galerie Prácheňského muzea

Vítáme a loučíme se v listopadu

Narodili se:

2. 11. **Marii Třískové**, Nová Ves, syn **Matěj Tříska**
3. 11. **Veronice Počtové**, Písek, dcera **Natálie Počtová**
3. 11. **Nikole Peškové**, Prachatice, syn **Tobiáš Farny**
2. 11. Mgr. **Lence Frýdlové**, Písek, syn **Samuel Frýdl**
4. 11. **Markétě Bartůňkové**, Záhoří, syn **Jakub Šabatka**
2. 11. Ing. **Lucii Pojerové**, Dolní Bukovsko, dcera **Viktorie Telváková**
5. 11. Mgr. **Anně Lindaurové**, Písek, syn **Alex Pavlík**
5. 11. **Ludmile Vondrové**, Bechyně, dcera **Anna Vondrová**
6. 11. **Evě Moravcové**, Vráž, dcera **Alžběta Moravcová**
6. 11. **Daniele Kubešové**, Kučeř, syn **Josef Kubeš**
6. 11. **Kateřině Šandové**, Písek, dcera **Zeynep Atasoy**
6. 11. **Kateřině Peškové**, Sedlice, syn **Jáchym Pešek**
6. 11. **Kateřině Šiklové**, Vodňany, syn **Jan Lukeš**
7. 11. **Petře Slabové**, Milevsko, syn **Vojtěch Málek**
8. 11. **Kateřině Lapajové**, Písek, syn **Jakub Šnapko**
9. 11. **Veronice Melicharové**, Třeboň, syn **Jonáš Melichar**
10. 11. **Haně Mankové**, Písek, syn **Richard Manek**
10. 11. **Veronice Kočvarové**, Lišov, dcera **Amálie Kodadová**
10. 11. **Kláře Mikotové**, Branice, dcera **Kamila Mikotová**
10. 11. **Kateřině Abduloski**, Písek, dcera **Valeria Abduloski**
11. 11. **Miroslavě Hlaváčové**, Šumperk, syn **Martin Hlaváč**
11. 11. **Jitce Maňhalové**, Spálené Poříčí, syn **Michal Maňhal**
12. 11. **Miroslavě Kriváňové**, Prachatice, syn **Adam Krivaň**
13. 11. Bc. **Veronice Kyselové**, Chlum, syn **Mikuláš Pecháček**
13. 11. Ing. **Anně Marešovské**, Vladičín, syn **František Marešovský**
13. 11. Ing. **Nikole Kozákové**, Písek, dcera **Anika Kozáková**
13. 11. **Heleně Rosolové**, Písek, syn **Michal Rosol**
13. 11. **Marlen Hesové**, Písek, dcera **Dominika Hesová**
13. 11. **Lucii Stejkslové**, Písek, dcera **Ella Rybáková**
13. 11. Mgr. **Haně Majerčákové**, Prachatice, syn **Jakub Majerčák**
13. 11. **Nikol Demové,** Zalužany, dcera **Valerie Šťastná**
13. 11. Mgr. **Ivetě Hegenbartové**, Písek, syn **David Hegenbart**
14. 11. **Evě Kurejové**, Týn nad Vltavou, dcera **Karolína Soukupová**
15. 11. **Pavlíně Iňové**, Kestřany, dcera **Charlotte Spirakusová**
15. 11. **Ivetě Faifrové**, Prachatice, syn **Patrik Vlček**
16. 11. **Kseniii Pocherniaieva**, Číčenice, dcera **Kateřina Blechová**

VZPOMÍNKA na Terezku

Již 10 let uplynulo od chvíle, kdy nám tragicky zemřela naše jediná a milovaná dcera Terezka Růžičková. Odešla velmi mladá a plná života. Událost se stala 26. 11. 2010, pouhých 10 dní před jejími 17. narozeninami. Vzpomínky a bolest jsou nekonečné...

Navštivte E-OBCHŮDEK Písecké suvenýry!

Nabízí Písečákům i všem ostatním maličkosti pro radost na internetové adrese

www.fler.cz/pisecke-suvenyry

Nákupem v tomto e-shopu podpoříte další existenci Píseckého světa ;-)

Zemřeli:

Pohřební služba Foitová – Vrba

4. 11. **Vlastimil Polanecký**, Praha, *83 let*
6. 11. **Jarmila Hajná**, Protivín, *88 let*
7. 11. **František Kobližka**, Písek, *89 let*
9. 11. **Miroslav Vazač**, Písek, *56 let*
9. 11. **Augustin Švec**, Písek, *67 let*
11. 11. **Blažena Pavlíčková**, Písek, *85 let*
12. 11. **Zdeněk Příhoda**, Albrechtice n. Vlt., *86 let*
12. 11. **Vlasta Pešková**, Písek, *80 let*
12. 11. **Jan Náhlík**, Písek, *74 let*
13. 11. **Miroslav Černý**, Písek, *78 let*
13. 11. **Dana Březnická**, Písek, *78 let*
16. 11. **Josef Jančura**, Štědronín – Plazy, *91 let*
16.11. **Stanislav Houdek**, Milčice, *72 let*
17. 11. **Jiřina Bečvářová**, Písek, *91 let*

Pohřební služba Habich

31. 10. **Justína Weinertová**, Písek, *86 let*
1. 11. **Jaroslav Jansa**, Štětice, *73 let*
2. 11. **Marie Vrátná**, Probulov, *83 let*
2. 11. **Emil Flachs**, České Budějovice, *76 let*
3. 11. **Jaroslav Levý**, Písek, *78 let*
3. 11. **Stanislava Palivcová**, Písek, *90 let*
4. 11. **Anna Boučková**, Čimelice, *78 let*
5. 11. **Jiří Pecín**, Písek, *79 let*
6. 11. **Antonie Bláhová**, Dubí Hora, *74 let*
6. 11. **Marie Vartecká**, Písek, *92 let*
8. 11. **Danuša Doleželová**, Písek, *83 let*
8. 11. **Blažena Tomášková**, Písek, *98 let*
8. 11. **Jana Šimonová**, Protivín, *91 let*
12. 11. **Jaroslav Mašek**, Heřmaň, *84 let*
6. 11. **Anna Šubertová**, Písek, *75 let*
8. 11. **Vlasta Hanzlíková**, Čimelice, *76 let*
8. 11. **Josefína** baronka **Hildprandtová**, Dobřichovice, *82 let*
11. 11. **Jiřina Nachtigalová**, Albrechtice n. Vlt., *41 let*
12. 11. **František Kovář**, Písek, *58 let*
13. 11. **Jiří** Šlais, **Bukovany**, *71 let*
14. 11. PhMr. **Josef Cejnar**, Písek, *96 let*
14. 11. **Barbora Kašparová**, Písek, *86 let*
14. 11. **Marie Mašková**, Písek, *94 let*
14. 11. **Jaroslava Kotmelová**, Praha, *85 let*
15. 11. **Anna Cvrková**, Pohoří, *92 let*
15. 11. **Marie Šindelářová**, Protivín, *85 let*
15. 11. **Věra Pilíková**, Písek, *93 let*
16. 11. **Vladimír Zikán**, Písek, *78 let*

Pohřební služba Městské služby Písek

9. 11. **Marie Kupcová**, Smetanova Lhota, *70 let*
9. 11. **Jarmila Rambousová**, Žďár, nedožitých *81 let*
10. 11. Ing. **Jiří Herman**, Písek, *65 let*
11. 11. **Libuše Jarošová**, Protivín, nedožitých *98 let*
16. 11. **Eva Jarošová**, Písek, *85 let*
17. 11. **Věra Černá**, Písek, *90 let*

POHŘEBNÍ SLUŽBA HABICH
PÍSEK a okolí od roku 1994
Budějovická 436 *(vedle Jikastu)*
Jeronýmova 312
www.pohrebnisluzbapisek.cz
e-mail: habichj@seznam.cz ZNAK KVALITY
Tel.: 382 213 541 – 382 224 477
Stálá služba SO, NE, svátky 602 472 885

POHŘEBNÍ SLUŽBA
FOITOVÁ – VRBA
Písek a okolí
Harantova 415
Stálá služba 24 hodin denně, též SO, NE a svátky
Tel. 382 218 021, 606 484 553, 606 759 109
e-mail foitovadana@seznam.cz www.pohreb-pisek.cz

MĚSTSKÉ SLUŽBY PÍSEK s.r.o.
POHŘEBNÍ SLUŽBA
MĚSTSKÉ SLUŽBY PÍSEK s.r.o.
NEPŘETRŽITÝ PROVOZ VČETNĚ VÍKENDŮ A SVÁTKŮ
Pohotovost 604 221 737
Lesní hřbitov - mobil 737 206 711
ZAJIŠŤUJEME KOMPLETNÍ SLUŽBY
Lesní hřbitov - kancelář 382 212 011
E-mail: hrbitovy@ms-pisek.cz
WWW: www.ms-pisek.cz
ZAJISTÍME OD EKONOMICKÝCH AŽ PO LUXUSNÍ POHŘBY
KLIENT MÁ PRÁVO VYBRAT SI POHŘEBNÍ SLUŽBU
JSME DRŽITELEM CERTIFIKÁTŮ

Jak se v současné „kovidové“ krizi nezbláznit

Ačkoli se nám může zdát, že současná epidemie je něco, co naše země nepamatuje, tak před sto lety řádila v našich zemích „španělská“ chřipka, při které zemřelo až 77 tisíc lidí. Také tehdy se zavíraly školy, byl nedostatek lékařů i léků a poměry v nemocnicích byly katastrofální...

Otázkou ale je, jak máme vnímat současnou záplavu špatných zpráv. Právě neschopnost odlišení podstatného od nepodstatného je často v základu mnoha psychických poruch. V honbě za novinkami dnes novináři nejsou schopni vyhodnotit data. Často nepoznají nebo nechtějí poznat, kdo mluví na základě faktů, případně neupozorní, že naši představitelé žádná solidní fakta a scénáře nemají. Nejhůře naše psychika zvládá události nepředvídatelné. Vzniká tak strach provázený pocity ztráty bězpečí a ztráty důvěry v instituce. Řekne-li místopředseda vlády Hamáček, že na ulicích budou mrazáky plné rakví, či předseda lékařského klubu Koubek, že je to katastrofa a že jsme „ve válce“, pak jde o šíření strachu.

Každou katastrofu předchází varování – ať jde o zemětřesení, povodně nebo nyní epidemii. Pro správnou přípravu je rozhodující rychlé a zodpovědné konání na základě dat, faktů. Ve fázi zasažení je rozhodující zabránit panice. Klid je nakažlivý, podobně jako úzkost a panika. Nevím, jestli bych mezi námi našel někoho, kdo neviděl film Titanic. Jistě si vybavíte scény, kdy orchestr hraje a loď se už potápí, jak muži uklidňují své ženy a pomáhají jim do záchranných člunů. Jsou tam i scény plné strachu a hrůzy a boje o místa – záchranu života. V historii je podobných příkladů jistě mnoho, například když zdravotní sestry po druhé světové válce dobrovolně nastupují do koncentračního tábora Terezín, kde vypukla epidemie tyfu. V takových chvílích se lidé semknou…

Do historie jistě například vejde jarní šití roušek, díky němuž se galanterie staly součástí bezpečnostní infrastruktury státu.

A nyní? Jsme ve fázi deziluze a zklamání z jednání vlády. Co můžeme udělat? Přestaňme se nechávat ovlivňovat chaotickou komunikací. Přestaňme být obětmi a převezměme kontrolu a tím čelme úzkosti. Základem našeho duševního zdraví je zdravý spánek, pobyt na čerstvém vzduchu a zdravá strava. Prostě bychom se měli samoléčit svým životním stylem. To máme ve svých rukou! Je těžké zhubnout, ale můžeme se více pohybovat, přestat kouřit – a k tomu nepotřebujeme fitness centra. Zredukujme stres.

A naši politici? Měli by se seznámit se základním heslem medicíny: *„Primum non nocere“ (Především neuškodit),* které údajně vyřkl před dvěma tisíciletími Hippokrates. Legendárními výroky premiéra Babiše jsou například *„Dnes večer možná něco zavedu a možná to bude karanténa,“* nebo *„Zasedali jsme od půlnoci do dvou do rána…“* – Nechceme, aby o nás rozhodovala nevyspalá troska. Zeptáte-li se mne na můj názor, zda tuto vládu odvolat, odpovím *„Okamžitě!“* K lidem musí začít mluvit jiné hlasy, tato vláda už nemá potřebnou energii, na kterou by tento stát a občané dál jeli.

Dovolte mi na závěr přidat dvě historky. Jedna je skutečná a druhá pohádková.

Nedávno jsem v rozhlase poslouchal psychiatra Cyrila Höschla. Vyprávěl, jak na kardiovaskulárním oddělení nemocnice dělali experiment. Pacienti, kteří se tam léčili, se podle něj dělí do dvou skupin – jedna neochotně dodržuje nařízení lékařů, chodí kouřit a popíjet pivo, druhá leží na postelích a sleduje neustále budíky nad svou hlavou. Když experiment ukončili, zjistili, že ti, kteří neustále se strachem sledují svůj zdravotní stav, umírají častěji než ti neukáznění. Dalším zkoumáním došli k závěru, že to má na svědomí strach.

A ještě ta historka pohádková. Do jednoho města přicházel poutník a u vstupní brány potkal Smrt. I zeptal se jí, co tam dělá. Odpověděla, že jde do města zabít sto lidí. Poutník se polekal a každému, koho potkal, zprávu zvěstoval. Za chvíli to vědělo celé město. Lidé zděšeně utíkali domů, zabednili okna i dveře a mnoho dní nevycházeli. Když se přece posléze odvážili na ulici, zjistili, že jich zemřelo na pět tisíc. Poutník opouštěl město a znovu potkal Smrt. Šel k ní a hrubě jí vyčinil: *„Říkala jsi, že zabiješ sto lidí – a zemřelo jich pět tisíc!“* Smrt odpověděla: *„Já zabila jen sto starých a nemocných, těch 4900 je tvá práce.“*

ZDENĚK BENEŠ

SUDOKU:

Vaším úkolem je co nejrychleji doplnit tabulku číslicemi 1 až 9 tak, aby se žádná číslice v žádném sloupci, řádku, a ani v jednom z devíti čtverců o hraně 3 čtverečky neopakovala. Vlevo jednodušší, vpravo obtížnější.

7		3	1					
		4				7		6
		9		3	4			8
4			6	8			1	
	1				7	8	6	
	6			1		2		
		6	4			9	2	
5	9				6		4	
			3	5				1

1				8			7	
	6		2				4	8
	2				3			
3	8		9					2
		2					1	9
			4	2				
				4		8		
	7	1				6		
		6	8			1	9	

SOUTĚŽNÍ KŘÍŽOVKA

První shromáždění v listopadu 1989 se v Písku konalo 20. listopadu u Divadla F. Šrámka. Dovnitř lidé nemohli, protože … ***/tajenka/***. Účastník demonstrací Tomáš Franců vzpomínal: *„Tenkrát v listopadu byla velká zima, a tak nám poskytl útočiště Petr Chamrád na faře Českobratrské církve evangelické.“* **Ze správných řešení zaslaných do čtvrtka 26. 11.** opět vylosujeme dva výherce knížek nakladatelství Albatros – ROZVÁŽET BUDEME HNED POTÉ;-). Řešení posílejte mailem: ***redakce@piseckysvet.cz***, nebo **SMS: 704 369 155**, nezapomeňte uvést **jméno, adresu a telefon!**

POMÚCKA: ARET, AT, RIF, CYM, CIROT, GAB, MAIN, OLLA, RCB, , YAP, ZERA	MPZ KONGA BRAZZA-VILLE	KB		ODÍVAT	Začátek tajenky	ZN. RHENIA	TELEFONNÍ ZKRATKA	BORCI	ANGL. ŘÍCT		ZN. MANGANU	SLOVESNÝ PODKLAD OPERY	PORAZIT		OMYLEM	SLOVEN. PŘIROV-NÁNÍ
SPZ RYCHNOVA NAD KNĚŽNOU			BIFLOVAT / ANGL. ZBRKLE MLUVIT							BONBON				TU MÁŠ / HARMONIE		
ANGL. CIGARETA										NIKLOVÝ PENÍZ / ADÉLA DOMÁCKY						
MOKŘAD						ŠPAŇ. POLÉVKA / PATRNÝ					ŠTĚSTÍ / FR. ŘEKA					
	OTLUČENO / ČÁST STROMU						BLAHO / JMÉNO HEREČ. JANŽUROVÉ									ANGL. INKOUST
KOMERČNÍ BANKA			KROUTIT / NEBOLI						ZDATNOST / SLOVEN. ČÍSLOVKA					ŘÍMSKY 501 / DOMÁCKY IVO		
MUŽ OBSTARÁ-VAJÍCÍ MYTÍ				VYŽIVOVAT / BIOGRAF						SPZ BRATI-SLAVY MĚSTO / ULEHAT			EL. NABITÁ ČÁSTICE / DOKONČENÍ ÚTOKU			
VINĚTA								INIC. LUKAV-SKÉHO / DESETINNÝ LOGARITMUS			ODEZVA / VSTUP PRO PÁSMO METRO-VÝCH VLN					
DRSNÝ							NÁŠ HEREC / JEMENSKÁ ZŘÍCENINA					UKAZOVACÍ ZÁJMENO / Konec tajenky			AMER. JEŠTĚR	ROZNĚCO-VAT
	VOJENSKÁ DŮSTOJ-NICKÁ HODNOST	REZIGNO-VANÉ ANO / ZVUK HASIČSKÉ TRUBKY				CHEM. ZN. HOŘČÍKU / RUDNÉ DOLY (ZKR.)			ETIOPEC / ZAVLAŽIT							
INICIÁLY TUČNÉHO			SLEZSKÁ ŘEKA / HINDUIS-TICKÝ BŮH					SYKOT / PODMOŘ-SKÝ ÚTES								
ANGL. ARCHA				VYKOŘIS-ŤOVATEL / OKRÁST									KOCOUR (NÁŘEČNĚ) / NĚM. PŘIPRA-VOVAT			
ČÁST BEROUNA						AFRICKÝ VELETOK / CHEM. ZNAČKA PLATINY				BOSCHOVY INIC. / VÁNOČNÍ RYBA				ŘÍMSKY 51 / NAMAZATI KRÉMEM		
ZMĚNA SMĚRU SJEZDU NA LYŽÍCH							CIZO-KRAJNÝ PLOD / SNAD				VRCHOL / ZN. MOLYB-DENU					
JITRO					TAHLE / ČÍSLOVKA			ČESKÝ RADAR / OKR. NÁRODNÍ VÝBOR							BOBIZAČNÍ SLABIKA	KIRGIZSKÉ DOSTIHY
	NÁSTROJE K SEČENÍ TRÁVY	ZÁMEZÍ / POSTAVA OPERY MLADÁ GARDA				SLOVEN. SE / ODĚV			KOŠŤATA / SÁDRA							
SEVERO-ZÁPAD			OPLAT-KOVÝ DORT / SMETÁK								ŠVITOŘENÍ / ODMAŠŤO-VACÍ PŘÍPRAVEK					
NEROZ-HODNÝ ZÁPAS							OSOBNÍ ZÁJMENO / INIC. PÍSNIČKÁŘE MLÁDKA			ZATČENÍ / KÓD LITVY					MPZ KRONACH (NĚMECKO)	EINSTEI-NOVY INICIÁLY
PROTNOUTI								MALÁ OBĚŽNICE SLUNCE								
ATOL V SOU-OSTROVÍ KAROLINY				KÓD KAJMAN-SKÝCH OSTROVŮ				ČÁST BRNA								